

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 103 E

50 tomas

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

2007 m. gegužės 8 d.

Pranešimo Nr.

Turinys

Puslapis

III Parengiamieji aktai

Taryba

2007/C 103 E/01	2007 m. kovo 5 d. Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 4/2007, priimta pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 251 straipsnyje pateiktą tvarką, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, 2007-2013 m. laikotarpiui nustatantį smurto prieš vaikus, jaunimą ir moteris prevencijos ir kovos su juo bei aukų ir rizikos grupių apsaugos specialiąją programą (Daphne III), kuri yra bendrosios programos „Pagrindinės teisės ir teisingumas“ dalis	1
2007/C 103 E/02	2007 m. kovo 22 d. Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 5/2007, priimta pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 251 straipsnyje pateiktą tvarką, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą dėl antrosios Bendrijos veiksmų programos sveikatos srityje (2007-2013 m.) ⁽¹⁾	11
2007/C 103 E/03	2007 m. kovo 22 d. Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 6/2007, priimta pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 251 straipsnyje pateiktą tvarką, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, nustatantį bendrąsias taisykles dėl Bendrijos finansinės paramos teikimo transeuropinių transporto ir energetikos tinklų srityse	26

LT

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

III

(Parengiamieji aktai)

TARYBA

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 4/2007

Tarybos priimta 2007 m. kovo 5 d.

siekiant priimti ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. .../.../EB, 2007-2013 m. laikotarpiui nustatantį smurto prieš vaikus, jaunimą ir moteris prevencijos ir kovos su juo bei aukų ir rizikos grupių apsaugos specialiąją programą („Daphne III“ programa) — Bendrosios programos „Pagrindinės teisės ir teisingumas“ dalį

(2007/C 103 E/01)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 152 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Sutartyje nustatyta, kad žmonių sveikatos aukšto lygio apsauga užtikrinama nustatant ir įgyvendinant visas Bendrijos politikos ir veiklos kryptis; pagal jos 3 straipsnio 1 dalies p punktą Bendrija savo veiksmais turi prisidėti siekiant aukšto lygio sveikatos apsaugos.
- (2) Bendrijos veiksmai turėtų papildyti valstybių narių politiką, kurios paskirtis — gerinti visuomenės sveikatą, šalinant pavojaus žmonių sveikatai šaltinius.
- (3) Fizinis, seksualinis ir psichologinis smurtas prieš vaikus, jaunimą ir moteris, įskaitant grasinimą tokiais veiksmais, taip pat prievarta arba savavališkas laisvės atėmimas visuomeniniame ar privačiame gyvenime pažeidžia jų teisę į gyvybę, jų saugumą, laisvę, orumą ir fizinę bei

emocinį neliečiamumą ir kelia rimtą grėsmę tokio smurto aukų fizinei ir psichinei sveikatai. Toks smurtas, būdamas plačiai paplitęs Bendrijoje, yra rimta pagrindinių teisių pažeidimo ir sveikatos problema bei kliūtis saugiai, laisvai ir teisėtai naudotis piliečio teisėmis.

- (4) Pagal Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) apibrėžimą sveikata yra visiškos fizinės, protinės ir socialinės gerovės būseną, o ne tik ligos arba negalios nebuvimas. 1996 m. PSO asamblėjos priimta rezoliucija skelbia, kad smurtas visame pasaulyje yra viena iš pagrindinių visuomenės sveikatos problemų. PSO 2002 m. spalio 3 d. ataskaitoje dėl smurto ir sveikatos rekomenduojama skatinti pirminę prevencinę veiklą, stiprinti smurto aukoms skirtas priemones ir aktyviau bendradarbiauti bei keistis informacija apie smurto prevenciją.
- (5) Šie principai pripažinti daugelyje konvencijų, deklaracijų ir protokolų, kuriuos priėmė pagrindinės tarptautinės organizacijos ir institucijos, pavyzdžiui, Jungtinės Tautos, Tarptautinė darbo organizacija (TDO), Pasaulinė moterų konferencija ir Pasaulinis kovos su vaikų seksualiniu išnaudojimu komerciniais tikslais kongresas.
- (6) Kova su smurtu turėtų būti įtraukta į pagrindinių teisių, kaip pripažinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ⁽⁴⁾ ir pridedamuose paaiškinimuose, atsižvelgiant į jos statusą, kurioje pripažįstama, *inter alia*, teisė į orumą, lygybę ir solidarumą, apsaugos sritį. Jis apima keletą specialiųjų straipsnių, susijusių su fiziniu ir dvasinio

⁽¹⁾ OL C 69, 2006 3 21, p. 1.⁽²⁾ OL C 192, 2006 8 16, p. 25.⁽³⁾ 2005 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2007 m. kovo 5 d. Tarybos bendroji pozicija ir 2006 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).⁽⁴⁾ OL C 364, 2000 12 18, p. 1.

- neliečiamumo apsauga bei skatinimu, vienodu požiūriu į vyrus ir moteris, vaiko teisėmis ir nediskriminavimu, taip pat draudžiančių nehumaniską arba žeminančių elgesį, vergystę ir prievartinį darbą bei vaikų darbą. Chartijoje pripažįstama, kad žmonių sveikatos aukšto lygio apsaugą būtina įtraukti nustatant ir įgyvendinant visas Bendrijos politikos bei veiklos kryptis.
- (7) Europos Parlamentas, *inter alia*, 2000 m. gegužės 19 d. rezoliucijoje dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui „Dėl tolesnių kovos su prekyba moterimis priemonių“⁽¹⁾, 2001 m. rugsėjo 20 d. rezoliucijoje dėl moterų išorinių lyties organų luošinimo⁽²⁾, 2006 m. sausio 17 d. rezoliucijoje dėl prekybos moterimis ir vaikais, kurie gali tapti seksualinio išnaudojimo aukomis, prevencijos strategijų⁽³⁾ ir 2006 m. vasario 2 d. Rezoliucijoje dėl kovos su smurtu prieš moteris dabartinės padėties ir tolesnių veiksmų paragina Komisiją parengti ir įgyvendinti kovos su tokiu smurtu veiksmų programas⁽⁴⁾.
- (8) Pagal 2000 m. sausio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 293/2000/EB, patvirtinantį Bendrijos veiksmų programą (tuo Daphne programa) (2000-2003 m.) dėl prevencinių priemonių kovai su smurtu prieš vaikus, jaunas persona ir moteris⁽⁵⁾, sudaryta Bendrijos veiksmų programa padėjo padidinti sąmoningumą Europos Sąjungoje ir suaktyvinti bei sustiprinti valstybių narių organizacijų, aktyviai dalyvaujančių kovoje su smurtu, bendradarbiavimą.
- (9) Pagal 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 803/2004/EB, patvirtinantį Bendrijos veiksmų programą (2004-2008 m.) dėl prevencinių priemonių ir kovos su smurtu prieš vaikus, jaunimą, moteris ir aukų bei rizikos grupių apsaugos (tuo Daphne II programa)⁽⁶⁾, sudaryta Bendrijos veiksmų programa toliau plėtojo rezultatus, jau pasiektus įgyvendinant „Daphne“ programą; pagal Sprendimo Nr. 803/2004/EB 8 straipsnio 2 dalį Komisija imasi būtinų veiksmų, kad užtikrintų metinių asignavimų suderinamumą su naujomis finansinėmis perspektyvomis.
- (10) Pageidautina užtikrinti pagal „Daphne“ ir „Daphne II“ programas remiamų projektų tęstinumą.
- (11) Svarbu ir būtina pripažinti smurto prieš vaikus, jaunimą ir moteris tiesiogines ir ilgalaikes pasekmes pavienių asmenų, šeimų ir bendruomenių fizinei ir psichinei sveikatai, fiziologiniam ir socialiniam vystymuisi bei lygioms galimybėms, taip pat didelius visuomenės socialinius ir ekonominius kaštus.
- (12) Smurtas prieš moteris yra įvairių formų: nuo smurto šeimoje, kuris yra paplitęs visuose visuomenės sluoksniuose, iki žalingos įprastinės praktikos, susijusios su fizinio smurto naudojimu prieš moteris, pavyzdžiui, išorinių lyties organų luošinimu ir nusikaltimais dėl garbės, kuri yra ypatinga smurto prieš moteris apraiška.
- (13) Vaikai, jaunimas ar moterys, kurie yra artimo giminaičio užpuolimo liudininkai, atsižvelgiant į šiuo sprendimu nustatomą programą turėtų būti laikomi smurto aukomis.
- (14) Siekdama užkirsti kelią smurtui, įskaitant prievartą prieš vaikus, jaunimą ir moteris bei jų seksualinį išnaudojimą, ir apsaugoti aukas bei rizikos grupes, Europos Sąjunga gali padidinti veiksmų, kurių daugiausiai imsis valstybės narės, pridėtinę vertę tokiomis priemonėmis: informacijos, patirties ir gerosios praktikos sklaida ir keitimasis jomis; novatoriško požiūrio skatinimas; bendras prioritetų nustatymas; reikiamų profesinių ryšių plėtotė; visoje Bendrijoje įgyvendinamų projektų atranka, įskaitant projektus, remiančius nemokamas pagalbos telefonu linijas vaikams ir specialias telefono linijas dingusiems ir seksualiai išnaudojamiems vaikams; visų suinteresuotų šalių motyvavimas ir sutelkimas; ir Europos masto sąmoningumo ugdymo kampanijos kovos su smurtu srityje. Šie veiksmai taip pat turėtų apimti paramą vaikams, jaunimui ir moterims, tapusiems prekybos žmonėmis aukomis.
- (15) Kadangi pagrindines smurto priežastis ir pasekmes veiksmingai gali nagrinėti vietos ir regioninės organizacijos, bendradarbiaudamos su partneriais kitose valstybėse narėse, programoje deramas dėmesys turėtų būti skiriamas vietos ir regionų lygiu vykdomoms prevencinėms priemonėms ir veiksams, kuriais teikiama parama aukoms.
- (16) Kadangi šio sprendimo tikslų, būtent — užkirsti kelio visoms smurto prieš vaikus, jaunimą ir moteris apraiškomis bei kovoti su juo, valstybės narės negali deramai pasiekti, nes būtina keistis informacija Bendrijos lygiu ir visoje Bendrijoje skleisti gerą praktiką, ir kadangi dėl darnaus ir daugiadisciplininio požiūrio būtinumo bei dėl programos masto ar poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

⁽¹⁾ OL C 59, 2001 2 23, p. 307.

⁽²⁾ OL C 77 E, 2002 3 28, p. 126.

⁽³⁾ OL C 287 E, 2006 11 24, p. 75.

⁽⁴⁾ OL C 288 E, 2006 11 25, p. 66.

⁽⁵⁾ OL L 34, 2000 2 9, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 143, 2004 4 30, p. 1.

(17) Šiuo sprendimu visam programos laikotarpiui nustatomas finansinis paketas, kuris yra svarbiausias orientacinis dydis biudžeto valdymo institucijai kasmetinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾ 37 punkte.

(18) Bendrijos finansinius interesus saugantys 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽²⁾ (toliau — Finansinis reglamentas) ir Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 ⁽³⁾, nustatantis išsamias Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 įgyvendinimo taisykles, turi būti taikomi atsižvelgiant į paprastumo ir nuoseklumo principus pasirenkant biudžeto priemones, į atvejų, kai Komisija išlieka tiesiogiai atsakinga už jų įgyvendinimą ir valdymą, skaičiaus sumažinimą bei į būtiną išteklių kiekio ir administracinės naštos, susijusios su išteklių panaudojimu, proporcingumą.

(19) Pagal 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ⁽⁴⁾, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje, siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo pažeidimų ir kitų piktnaudžiavimų ⁽⁵⁾, ir 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽⁶⁾ taip pat reikėtų imtis tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią pažeidimams ir sukčiavimui bei atitinkamų žingsnių siekiant išieškoti prarastas, neteisėtai išmokėtas ar neteislingai panaudotas lėšas.

(20) Pagal Finansinį reglamentą privaloma, kad dotacijos veiklai būtų reglamentuojamos baziniu teisės aktu.

(21) Šiam sprendimui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽⁷⁾.

(22) Subalansuotas moterų ir vyrų dalyvavimas sprendimų priėmimo procese yra ypač svarbus tikros lyčių lygybės užtikrinimo elementas. Todėl valstybės narės turėtų dėti visas pastangas, kad sudarant 10 straipsnyje nurodytą komitetą būtų užtikrinta lyčių lygybė,

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

⁽²⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1995/2006 (OL L 390, 2006 12 30, p. 1).

⁽³⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1248/2006 (OL L 227, 2006 8 19, p. 3).

⁽⁴⁾ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁽⁶⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Remiantis politikos kryptimis ir tikslais, nustatytais „Daphne“ ir „Daphne II“ programose, šiuo sprendimu nustatoma smurto prieš vaikus, jaunimą ir moteris prevencijos ir kovos su juo bei aukų ir rizikos grupių apsaugos specialioji programa („Daphne III“ programa) (toliau — Programa) — Bendrosios programos „Pagrindinės teisės ir teisingumas“ dalis, kuria siekiama prisidėti prie aukšto lygio apsaugos nuo smurto ir taip pagerinti fizinės ir psichinės sveikatos apsaugą.

2. Programos vykdymo laikotarpis — nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

3. Šioje Programoje sąvoka „vaikai“ pagal tarptautinius su vaiko teisėmis susijusius dokumentus taikoma 0-18 metų amžiaus grupei.

4. Tačiau projektai, pagal kuriuos vykdytini veiksmai yra specialiai numatyti tokioms naudos gavėjų grupėms kaip, pavyzdžiui, „paaugliams“ (13-19 metų amžiaus) arba 12-25 metų amžiaus asmenims, laikomi skirtais „jaunimo“ kategorijai.

2 straipsnis

Bendrieji tikslai

1. Šios Programos tikslas — prisidėti prie vaikų, jaunimo ir moterų apsaugos nuo visų smurto apraiškų ir pasiekti aukštą sveikatos apsaugos, gerovės ir socialinės sanglaudos lygį.

2. Neapribodami Europos bendrijos tikslų ir įgaliojimų, bendrieji Programos tikslai, ypač susiję su vaikais, jaunimu ir moterimis, prisideda prie Bendrijos politikos kryptų, pirmiausiai susijusių su visuomenės sveikata, žmogaus teisėmis ir lyčių lygybe, plėtojimo, taip pat prie veiksmų, skirtų vaiko teisių apsaugai, kovai su prekyba žmonėmis ir seksualiniu išnaudojimu.

3 straipsnis

Konkretus tikslas

Programos konkretus tikslas — prisidėti prie prevencijos ir kovos su visomis smurto, įskaitant seksualinį išnaudojimą ir prekybą žmonėmis, pasitaikančio viešojoje ir privačiojoje srityse prieš vaikus, jaunimą ir moteris, apraiškomis imantis prevencinių priemonių ir teikiant paramą bei apsaugą aukoms ir rizikos grupėms. Tai turi būti pasiekta imantis toliau nurodytų tarpvalstybinių veiksmų ar kitokio pobūdžio veiksmų, kaip nurodyta 4 straipsnyje:

a) padėti nevyriausybiniams organizacijoms (NVO) ir kitoms šioje srityje aktyviai veikiančioms organizacijoms bei jas skatinti, kaip nurodyta 7 straipsnyje;

- b) parengti ir įgyvendinti sąmoningumo stiprinimo veiksmus, skirtus tam tikroms auditorijoms, pavyzdžiui, tam tikrų profesijų atstovams, kompetentingoms institucijoms, nustatytiems plačiosios visuomenės sektoriams ir rizikos grupėms, siekiant pagerinti supratimą apie smurtą ir skatinti visišką nepakantumą smurtui, taip pat skatinti paramą aukoms ir pranešti kompetentingoms institucijoms apie smurto atvejus;
- c) skleisti rezultatus, gautus įgyvendinant „Daphne“ ir „Daphne II“ programas, taip pat juos pritaikyti, perduoti ir sudaryti galimybę jais naudotis kitiems naudos gavėjams arba kitose geografinėse vietovėse;
- d) nustatyti ir intensyvinti veiksmus, kuriais prisidedama prie teigiamo elgesio su žmonėmis, kuriems gresia smurtas, būtent — laikytis požiūrio, skatinančio pagarbą jiems ir propaguojančio jų gerovę bei saviraišką;
- e) sukurti ir palaikyti daugiadisciplinius tinklus, siekiant sustiprinti NVO ir kitų šioje srityje aktyviai veikiančių organizacijų tarpusavio bendradarbiavimą;
- f) užtikrinti įrodymais pagrįstos informacijos bei žinių plėtrą, informacijos ir gerosios praktikos keitimąsi, nustatymą, ir sklaidą jomis, be kita ko, atliekant mokslinius tyrimus, vykdant mokymą, rengiant pažintines išvykas ir organizuojant keitimąsi personalu;
- g) parengti ir išbandyti sąmoningumo stiprinimo ir mokomąją medžiagą, susijusią su smurto prieš vaikus, jaunimą ir moteris prevencija bei papildyti ir pritaikyti jau turimą medžiagą naudojimui kitose geografinėse vietovėse ar kitoms tikslinėms grupėms;
- h) ištirti su smurtu susijusius reiškinius ir jų poveikį aukoms bei visuomenei, taip pat sveikatos apsaugos, socialines ir ekonomines sąnaudas, kad būtų galima imtis priemonių prieš pagrindines smurto priežastis, glūdinčias visų visuomenės sluoksnių aplinkoje;
- i) parengti ir įgyvendinti paramos aukoms ir rizikos grupei priskiriamiems žmonėms programas bei nusikaltėliams skirtas intervencines programas, tuo pat metu užtikrinant aukų saugumą.

4 straipsnis

Veiksmų rūšys

Siekiant įgyvendinti 2 ir 3 straipsniuose išdėstytus bendrojoius ir konkrečius tikslus, pagal metinėse darbo programose nustatytas sąlygas Programa remiami šių rūšių veiksmų:

- a) konkretūs Komisijos veiksmai, pavyzdžiui, studijos ir moksliniai tyrimai, nuomonių apklausos ir tyrimai, rodiklių ir metodikų kūrimas, duomenų ir statistikos rinkimas, apdorojimas ir skleidimas, seminarai, konferencijos ir ekspertų susi-

tikimai, viešųjų kampanijų ir renginių organizavimas, pagalbos tarnybų bei tinklaviečių kūrimas ir priežiūra, informacinės medžiagos (įskaitant IT programas ir mokymo išteklius) rengimas ir platinimas, suinteresuotų subjektų specializuotų grupių, teikiančių ekspertų konsultacijas, susijusias su smurtu, kūrimas ir pagalba jų veiklai, parama kitiems nacionalinių ekspertų tinklams ir analitinė, stebėsenos bei vertinimo veikla;

- b) konkretūs tarpvalstybiniai Bendrijos intereso projektai, kuriuose dalyvauja mažiausiai dvi valstybės narės, pagal metinėse darbo programose nustatytas sąlygas;
- c) parama NVO arba kitų organizacijų, siekiančių bendro Europos intereso tikslo, veiklai, susijusiai su 2 straipsnyje išdėstytais bendraisiais Programos tikslais, pagal metinėse darbo programose nustatytas sąlygas.

5 straipsnis

Trečiųjų šalių dalyvavimas

Programos veiksmuose gali dalyvauti šios šalys:

- a) šalys, su kuriomis Europos Sąjunga pasirašė Stojimo sutartį;
- b) šalys kandidatės, kurios naudojasi pasirengimo narystei strategija, pagal šių šalių dalyvavimo Bendrijos programose bendrąsias sąlygas, atitinkamai nustatytas pagrindų susitarime ir Asociacijos tarybų sprendimuose;
- c) ELPA valstybės, kurios yra EEE susitarimo šalys, pagal to Susitarimo nuostatas;
- d) Vakarų Balkanų šalys pagal susitarimus, kurie turi būti sudaryti su tomis šalimis remiantis pagrindų susitarimais dėl šių šalių dalyvavimo Bendrijos programose bendrųjų principų.

Prie projektų gali prisijungti šioje Programoje nedalyvaujančios šalys kandidatės, jei tai padėtų joms pasirengti narystei, arba kitos šioje Programoje nedalyvaujančios trečiosios šalys, jei tai padeda siekti projektų tikslo.

6 straipsnis

Naudos gavėjų grupės ir tikslinės grupės

1. Programa naudojasi vaikai, jaunimas ir moterys, kurie tapo arba kurie gali tapti smurto aukomis.

2. Pagrindinės Programos tikslinės grupės yra, *inter alia*, šeimos, mokytojai ir auklėtojai, policijos ir sienos apsaugos pareigūnai ir socialiniai darbuotojai, vietos, nacionalinės ir karinės valdžios institucijos, medicinos ir paramedicinos personalas, teisminių darbuotojai, NVO, profesinės sąjungos ir religinės bendruomenės.

7 straipsnis

Galimybė dalyvauti Programoje

Programoje gali dalyvauti privačios ar valstybinės organizacijos ir institucijos (vietos valdžios institucijos atitinkamame lygmenyje, universitetų skyriai ir mokslinių tyrimų centrai), kurios dirba siekdamos užkirsti kelią smurtui prieš vaikus, jaunimą ir moteris bei kovoti su juo arba apsaugoti nuo tokio smurto, arba teikti paramą aukoms, arba įgyvendinti tikslinius veiksmus skatinant nesitaikstymą su tokiu smurtu, arba skatinti požiūrį į pažeidžiamas grupes bei smurto aukas ir elgesio su jomis pokyčius.

8 straipsnis

Intervencijos rūšys

1. Bendrijos finansavimas gali būti tokių teisinių formų:

- dotacijos,
- viešųjų pirkimų sutartys.

2. Bendrijos dotacijos suteikiamos apsvačius viešiams konkursams pateiktas paraiškas, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinis skubius atvejus arba kai naudos gavėjo ypatumai neleidžia tam tikram veiksmui pasirinkti nieko kito. Bendrijos dotacijos teikiamos veiklai ir veiksmams. Didžiausia bendro finansavimo suma nustatoma metinėse darbo programose.

3. Be to, gali būti skirta lėšų papildomoms priemonėms, dėl kurių bus sudaromos viešųjų pirkimų sutartys; tokiu atveju su Programos tikslais tiesiogiai susijusių paslaugų ir prekių įsigijimo išlaidos padengiamos iš Bendrijos lėšų. Tai apima, *inter alia*, informacijos ir ryšių bei projektų, politikos kryptių, programų ir teisės aktų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos, tikrinimo ir įvertinimo išlaidos.

9 straipsnis

Įgyvendinimo priemonės

1. Komisija teikia Bendrijos pagalbą laikydamasi Finansinio reglamento.

2. Siekdama įgyvendinti Programą Komisija, laikydamasi 2 straipsnyje išdėstytų Programos bendrųjų tikslų, priima metinę darbo programą, kurioje nurodomi konkretūs tikslai, teminiai prioritetai, pateikiamas 8 straipsnyje numatytų papildomų priemonių apibūdinimas ir pririnkus kitų veiksmų sąrašas. Metinėje darbo programoje nustatomas minimalus dotacijoms skiriamų metinių išlaidų procentinis dydis.

3. Metinė darbo programa priimama laikantis 10 straipsnio 2 dalyje nurodytos valdymo procedūros.

4. Šiam sprendimui įgyvendinti būtinos priemonės, susijusios su visais kitais klausimais, priimamos laikantis 10 straipsnio 3 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

5. Atliekant veiksams skirtų dotacijų įvertinimo ir suteikimo procedūras atsižvelgiama, *inter alia*, į šiuos kriterijus:

- a) bendruosius ir konkrečius tikslus, kaip nurodyta 2 ir 3 straipsniuose, ir priemones, kurių buvo imtasi įvairiose srityse, kaip nurodyta 3 straipsnyje, ir ar jie atitinka metinę darbo programą;
- b) siūlomo veiksmo kokybę — jo koncepciją, organizavimą, pristatymą ir tikėtinus rezultatus;
- c) prašomą Bendrijos finansavimo sumą ir jos panaudojimo efektyvumą atsižvelgiant į tikėtinus rezultatus;
- d) tikėtinų rezultatų poveikį 2 ir 3 straipsniuose apibrėžtiems bendriesiems ir konkretiems tikslams bei priemonėms, kurių buvo imtasi įvairiose srityse, kaip nurodyta 3 straipsnyje;
- e) inovacijas.

6. Paraiškos dėl 4 straipsnio c punkte nurodytų dotacijų veiklai vertinamos atsižvelgiant į:

- a) atitikimą Programos tikslams;
- b) planuojamos veiklos kokybę;
- c) galimą šios veiklos daugiklio efektą visuomenėje;
- d) vykdomos veiklos geografinį poveikį;
- e) piliečių dalyvavimą atitinkamų organų struktūrose;
- f) siūlomos veiklos išlaidų efektyvumo santykį.

10 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis yra du mėnesiai.

3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

4. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

11 straipsnis

Papildomumas

1. Bus siekiama sąveikos ir papildomumo su kitomis Bendrijos priemonėmis, visų pirma su „Saugumo ir laisvių apsaugos“ bei „Solidarumo ir migracijos srautų valdymo“ bendrosiomis programomis, 7-ąja bendrąja mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programa bei sveikatos apsaugos programomis, „Užimtumo ir socialinio solidarumo programa — Progress“ ir ES saugesnio interneto veiksmų planu „Safer Internet Plus“. Taip pat bus siekiama papildomumo su Europos lyčių lygybės instituto veikla. Statistinė informacija apie smurtą bus parengta bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, prireikus naudojantis Bendrijos statistikos programa.

2. Programos ištekliai gali būti pasidalyti su kitomis Bendrijos priemonėmis, visų pirma su „Saugumo ir laisvių apsaugos“, „Solidarumo ir migracijos srautų valdymo“ bendrosiomis programomis ir 7-ąja bendrąja mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programa, kad būtų įgyvendinti visų programų tikslus atitinkantys veiksmai.

3. Pagal šį sprendimą finansuojamai veiklai neteikiama pagalba tam pačiam tikslui pagal kitas Bendrijos finansines priemones. Komisija reikalauja, kad naudos pagal Programą gavėjai teikia Komisijai informaciją apie finansavimą, gautą iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto ir kitų šaltinių, bei informaciją apie rengiamas paraiškas finansavimui gauti.

12 straipsnis

Finansavimas

1. Finansinis paketas šiam sprendimui įgyvendinti 1 straipsnyje nustatytu laikotarpiu yra 116,85 milijonai EUR.

2. Programoje numatytiems veiksams skirtos lėšos įtraukiamos į Europos Sąjungos bendrojo biudžeto metinius asignavimus. Turimus metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydamą finansinio plano ribų.

13 straipsnis

Stebėseną

1. Kiekvieno pagal šią Programą finansuojamo veiksmo atveju Komisija užtikrina, kad naudos gavėjas pateiktų technines ir finansines ataskaitas apie darbo pažangą. Per tris mėnesius nuo veiksmo užbaigimo taip pat pateikiama galutinė ataskaita. Ataskaitų formą ir turinį nustato Komisija.

2. Komisija užtikrina, kad įgyvendinant šią Programą sudarytos sutartys ir susitarimai visų pirma nustatytų, kad Komisija (arba bet koks jos įgaliotas atstovas) vykdo priežiūrą ir finansų

kontrolę, prireikus atlikdama patikrinimus vietoje, įskaitant atrankinius patikrinimus, o Audito Rūmai — auditą.

3. Kiekvieno veiksmo atveju Komisija reikalauja, kad finansinės pagalbos gavėjas sudarytų Komisijai galimybę susipažinti su visais veiksmo išlaidas patvirtinančiais dokumentais penkerius metus po paskutinio mokėjimo.

4. Remdamasi 1 ir 2 dalyse nurodytų ataskaitų ir atrankinių patikrinimų rezultatais, Komisija prireikus patikslina anksčiau patvirtintos finansinės pagalbos dydį arba jos skyrimo sąlygas bei mokėjimų tvarkaraštį.

5. Komisija imasi visų kitų reikiamų priemonių, kad patikrintų, ar finansuoti veiksmai yra įvykdyti tinkamai ir nepažeidžiant šio sprendimo bei Finansinio reglamento nuostatų.

14 straipsnis

Bendrijos finansinių interesų apsauga

1. Komisija užtikrina, kad, įgyvendinant pagal šį sprendimą finansuojamus veiksmus, Bendrijos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant sukčiavimo, korupcijos ir bet kokios kitos neteisėtos veiklos prevencijos priemones, vykdant veiksmingus patikrinimus ir susigrąžinant nepagrįstai išmokėtas sumas, o nustačius pažeidimus — taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95, Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir Reglamentą (EB) Nr. 1073/1999.

2. Pagal Programą finansuojant Bendrijos veiksmus Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ir Reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 taikomi visiems Bendrijos teisės nuostatos pažeidimams, įskaitant remiantis Programa nustatyto sutartinio išipareigojimo pažeidimus, susijusius su ekonominės veiklos vykdytojo veikla ar neveikimu, kai dėl nepagrįstų išlaidų padaroma ar būtų padaryta žala Europos Sąjungos bendrajam biudžetui ar jos valdomiems biudžetams.

3. Nustačiusi pažeidimus, įskaitant šio sprendimo, individualaus sprendimo, sutarties ar susitarimo, pagal kuriuos teikiama atitinkama finansinė parama, nuostatų pažeidimo atvejus, arba išsiaiškinusi, kad be Komisijos pritarimo buvo padaryti veiksmo pakeitimai, neatitinkantys projekto pobūdžio ar jo įgyvendinimo sąlygų, Komisija sumažina, sustabdo ar susigrąžina veiksmui suteiktą finansinę pagalbą.

4. Jei nesilaikoma terminų arba įgyvendinant veiksmą pasiekta pažanga pateisina tik dalį skirtos finansinės pagalbos, Komisija reikalauja, kad naudos gavėjas per nustatytą laikotarpį pateiktų paaiškinimus. Jei naudos gavėjas nepateikia patenkinamo atsakymo, Komisija gali nutraukti likusios finansinės paramos mokėjimą ir pareikalauti sugrąžinti jau išmokėtas sumas.

5. Visos nepagrįstai išmokėtos sumos sugrąžinamos Komisijai. Laiku negrąžinus išmokų, pagal Finansiniame reglamente nustatytas sąlygas skaičiuojami delspinigiai.

15 straipsnis

Vertinimas

1. Bus vykdoma reguliari Programos stebėseną siekiant kontroliuoti pagal šią Programą vykdomos veiklos įgyvendinimą.
2. Komisija užtikrina reguliary, nepriklausomą, išorinį Programos vertinimą.
3. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia:
 - a) ne vėliau kaip 2011 m. kovo 31 d. — pasiektų rezultatų ir kokybinių bei kiekybinių šios Programos įgyvendinimo aspektų tarpinį įvertinimo pranešimą bei finansuotų projektų ir priemonių sąrašą;
 - b) ne vėliau kaip 2012 m. gegužės 31 d. — komunikatą apie Programos tęsimą;
 - c) ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. — Programos įgyvendinimo ir rezultatų *ex post* įvertinimo pranešimą.

16 straipsnis

Projektų skelbimas

Komisija kasmet skelbia pagal šią Programą finansuotų projektų sąrašą ir trumpus kiekvieno projekto aprašus.

17 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

Sprendimas Nr. 803/2004/EB yra panaikinamas. Pagal tą sprendimą pradėtus veiksmus iki jų užbaigimo toliau reglamentuoja minėtas sprendimas.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ...

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

Tarybos vardu

Pirmininkas

...

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. IŽANGA

2005 m. balandžio 13 d. Komisija, remdamasi Sutarties 152 straipsniu, pateikė Tarybai pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, 2007-2013 m. laikotarpiui nustatančio specialiąją programą „Kova su smurtu (Daphne) ir narkotikų prevencija bei informacija apie juos“, kuri yra bendrosios programos „Pagrindinės teisės ir teisingumas“ dalis.

Tačiau atsižvelgdama į Tarybos pagrindinių teisių ir pilietybės *ad hoc* darbo grupės 2006 m. sausio mėn. išreikštą nuomonę ir į Europos Parlamento Moterų teisių komiteto pageidavimą atskirti programą „Daphne“ nuo narkotikų prevencijos programos, Komisija 2006 m. gegužės 24 d. pateikė iš dalies pakeistą pasiūlymą, nustatantį dvi specialiąsias programas.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas savo nuomonę pateikė 2006 m. sausio 19 d.

Regionų komitetas savo nuomonę pateikė 2006 m. vasario 16 d.

Europos Parlamentas savo nuomonę pateikė 2006 m. rugsėjo 5 d. (pirmuoju svarstymu).

2007 m. kovo 5 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją laikydamasi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos.

II. TIKSLAS

Sprendimu nustatoma septynerių metų programa (nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.), kuria siekiama užkirsti kelią smurtui prieš vaikus, jaunimą ir moteris, kovoti su juo ir apsaugoti aukas bei rizikos grupes („Daphne III“). Ji yra bendrosios programos „Pagrindinės teisės ir teisingumas“ dalis ir grindžiama pirmojoje „Daphne“ ir „Daphne II“ programose nustatytomis politikos kryptimis bei tikslais.

Konkretūs programos tikslai — užkirsti kelią viešojoje arba visuomeninėje sferoje pasitaikančiam visų atmainų smurtui, įskaitant seksualinį išnaudojimą ir prekybą žmonėmis, ir kovoti su juo. Šiems tikslams pasiekti programai skirtas bendras 116,85 mln. EUR biudžetas, kuris yra daug didesnis negu programai „Daphne II“ penkeriems metams skirtas 50 mln. EUR biudžetas.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. Bendros pastabos

Dėl bendrosios pozicijos buvo susitarta remiantis neoficialiomis trišalėmis derybomis po pirmininkaujančios valstybės narės, antrųjų pranešėjų, politinių partijų paskirtų stebėtojų ir Komisijos atstovų susitikimų. 2006 m. gruodžio 1 d. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų taryba pasiekė politinį susitarimą dėl šio teksto ir laikydamasi kompromisinio susitarimo su Parlamentu pritarė Tarybos ir Europos Parlamento pareiškimui, kuriuo Komisijos prašoma apsvarstyti galimą iniciatyvą dėl Europos kovos su smurtu prieš vaikus, jaunimą ir moteris metų ⁽¹⁾.

2. Europos Parlamento pakeitimai

2006 m. rugsėjo 5 d. pirmuoju svarstymu Europos Parlamentas priėmė 53 pakeitimus.

2.1 Europos Parlamento pakeitimai, kuriems Taryba pritarė

Bendrojoje pozicijoje Taryba atsižvelgė į 32 pakeitimus. Iš jų Taryba:

- visiškai pritarė 7 pakeitimams, kaip ir Komisija savo iš dalies pakeistame pasiūlyme. Tai yra 6, 13, 22, 25, 30, 50 ir 65 pakeitimai,

⁽¹⁾ Dok. 15869/06.

- iš dalies arba iš esmės pritarė 17 pakeitimų, daugiausia remdamasi Komisijos požiūriu (3, 5, 15, 23, 27, 29, 31, 34, 38, 39, 43, 45, 46, 55, 56, 61, 66),
- pasiekė kompromisą su Parlamentu dėl kitų 8 pakeitimų (4, 32, 33, 35, 70, 59, 63, 64).

2.2 Europos Parlamento pakeitimai, kuriems Taryba nepritarė

Dėl priežasčių, kurias iš dalies pakeistame pasiūlyme paaiškino Komisija, Taryba nepritarė 19 pakeitimų (14, 17, 67, 18, 19, 24, 26, 36, 37, 40, 41, 68, 42, 44, 51, 53, 54, 58, 60 ir 74).

Taryba taip pat negalėjo pritarti 20, 69 ir 72 pakeitimams, susijusiems su Europos vaikų teisių ombudsmenų tinklu (ENOC), nes pageidauja, kad visoms dotacija veiklai norinčioms pasinaudoti organizacijoms būtų taikomos vienodos sąlygos. Todėl Taryba Komisijos iš dalies pakeistame pasiūlyme išbraukė 13 konstatuojamąją dalį, 4 straipsnio d punktą ir 9 straipsnio 6 dalį, kuriuose minima viena konkreti organizacija.

3. Kiti Tarybos padaryti pakeitimai

Rengdama bendrąją poziciją Taryba Komisijos iš dalies pakeistame pasiūlyme padarė ir daugiau pakeitimų, iš kurių dauguma yra tik techninės pataisos. Kiti pagrindiniai pakeitimai:

13 konstatuojamoji dalis: ji buvo išbraukta Komisijos iš dalies pakeistame pasiūlyme, nes Taryba nepritarė 20 pakeitimui; vietoj buvusio teksto pateikta nuoroda į vietos ir regioninių organizacijų galimą vaidmenį kovojant su pagrindinėmis smurto priežastimis ir padariniais.

2 straipsnis (*Bendrieji tikslai*): Taryba yra linkusi skirti tiesioginį dėmesį vaikų, jaunimo ir moterų apsaugai nuo visų smurto atmainų, o ne tik paminėti bendresnį tikslą — sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę.

3 straipsnis (*Konkretus tikslas*): siekdama aiškumo Taryba pertvarkė šį straipsnį, kad būtų tik vienas konkretus tikslas ir įvairių tarpvalstybinių veiksmų sąrašas.

4 straipsnio b punktas (*Veiksmų rūšys*): Taryba yra linkusi pritaikyti „Daphne II“ galiojusias sąlygas, pagal kurias tarpvalstybiniai Bendrijos intereso projektai laikomi atitinkančiais reikalavimus programos finansavimui gauti, jei apima bent dvi, o ne tris valstybes nares.

5 straipsnis (*Trečiųjų šalių dalyvavimas*): jis buvo pertvarkytas, kad atspindėtų neseniai Sprendime Nr. 771/2006/EB, paskelbiamame Europos lygių galimybių visiems metus (2007 m.), panaudotą formuluotę ⁽¹⁾.

6 straipsnis (*Naudos gavėjų ir tikslinės grupės*): Taryba pakeitė Komisijos pasiūlymą, kad būtų atskirti programos naudos gavėjai (vaikai, jaunimas ir moterys, kurie tapo arba gali tapti smurto aukomis) nuo pagrindinių tikslinių programos grupių, tokių kaip šeimos, mokytojai, socialiniai darbuotojai, nevyriausybinės organizacijos ir pan.

9 straipsnio 2 dalis (*Igyvendinimo priemonės*): siekiant užtikrinti, kad tarpvalstybiniais projektams finansuoti būtų panaudota pakankama biudžeto dalis, dabar 2 dalyje numatyta, kad metinėje darbo programoje bus nustatytas minimalus dotacijoms skiriamų metinių išlaidų procentinis dydis.

9 straipsnio 3 ir 3a dalys (*Igyvendinimo priemonės*) ir 10 straipsnis (*Komitetas*): Taryba yra linkusi taikyti mišrią komitologijos procedūrą, kuri buvo naudota programoje „Daphne II“; pagal ją metinė darbo programa priimama laikantis vadybos komiteto procedūros, o kitos sprendimui įgyvendinti reikalingos priemonės priimamos laikantis patariamojo komiteto procedūros.

11 straipsnis (*Papildomumas*): Taryba mano, kad tikslinga įtraukti nuorodą į neseniai priimtą Bendrijos užimtumo ir socialinio solidarumo programą Progress ⁽²⁾.

⁽¹⁾ OLL 146, 2006 5 31, p. 1.

⁽²⁾ OLL 315, 2006 11 15, p. 1.

13 straipsnio 3 dalis (*Stebėsena*): vietoj trečioje dalyje buvusių nuostatų dėl kovos su sukčiavimu yra įtraukta standartinė konstatuojamoji dalis (17a), kurioje nurodomi Tarybos reglamentai dėl Bendrijų finansinių interesų apsaugos ir patikrinimų bei inspektavimų vietoje ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos atliekamų tyrimų.

Taip pat reikia paminėti, kad įprastos tarp dviejų institucijų vykstančios teisinės-lingvistinės procedūros metu buvo padaryta keletas kitų galutinio teksto techninių pataisų.

IV. IŠVADA

Taryba mano, kad bendroji pozicija, kaip visuma, atitinka esminius Komisijos iš dalies pakeisto pasiūlymo tikslus ir kad neoficialių derybų su Europos Parlamentu metu buvo pasiektas geras kompromisas.

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 5/2007**Tarybos priimta 2007 m. kovo 22 d.****siekiant priimti ... m. ... d. Europos parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. .../2007/EB dėl antrosios Bendrijos veiksmų programos sveikatos srityje (2007-2013 m.)**

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/C 103 E/02)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 152 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

(1) Bendrija gali prisidėti prie piliečių sveikatos apsaugos ir saugos imdamasi veiksmų visuomenės sveikatos srityje. Aukšto lygio sveikatos apsauga turėtų būti užtikrinama nustatant ir įgyvendinant visas Bendrijos politikos sritis ir veiklos kryptis. Sutarties 152 straipsnyje numatyta, kad remiantis subsidarumo principu Bendrija turi aktyviai dalyvauti imdamasi priemonių, kurių negali imtis atskiros valstybės narės. Bendrija visiškai pripažįsta valstybių narių atsakomybę už sveikatos paslaugų ir sveikatos priežiūros organizavimą bei teikimą.

(2) Sveikatos sektorius turi, viena vertus, didelių augimo, naujovių ir dinamiškumo galimybių, kita vertus, su finansiniu ir socialiniu tvarumu bei sveikatos priežiūros sistemų efektyvumu susijusių problemų, kurios be kita ko kyla dėl gyventojų senėjimo ir medicinos pažangos.

(3) Bendrijos veiksmų visuomenės sveikatos srityje programa (2003-2008 m.), patvirtinta Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1786/2002/EB ⁽⁴⁾, buvo pirmoji integruota Bendrijos programa šioje srityje ir ji paskatino svarbius pokyčius ir pažangą.

(4) Reikia dėti nuolatinės pastangas tam, kad būtų pasiekti visuomenės sveikatos srityje Bendrijoje jau nustatyti

tiksiai. Todėl būtų tinkama sukurti antrą Bendrijos veiksmų programą sveikatos srityje (2007-2013) (toliau — programa).

(5) Iš kilo keletas rimtų tarpvalstybinių grėsmių sveikatai, kurios gali išplisti po visą pasaulį, ir kyla naujos grėsmės, dėl kurių Bendrijai būtina imtis tolesnių veiksmų. Bendrija turėtų teikti prioritetą rimtoms tarpvalstybinėms grėsmėms sveikatai. Programoje reikėtų pabrėžti būtinybę stiprinti Bendrijos bendrus gebėjimus toliau plėtojant valstybių narių bendradarbiavimą. Stebėseną, išankstinio perspėjimo sistema ir kovos su rimtomis grėsmėmis sveikatai veiksmai yra svarbios sritys, kuriose Bendrijos lygiu turėtų būti skatinamos veiksmingos ir koordinuotos reagavimo į grėsmes sveikatai priemonės. Siekiant reaguoti į grėsmes sveikatai būtini veiksmai, užtikrinantys laboratorijų bendradarbiavimą aukštos kokybės diagnostikos paslaugų srityje. Programa paskatintų kurti Bendrijos etaloninių laboratorijų sistemą. Tačiau tokiai sistemai būtinas tvirtas teisinis pagrindas.

(6) Remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) 2005 m. ataskaita dėl sveikatos padėties Europoje, pagal būsimą gyvenimo trukmės įvertinimą neigiamą rodiklį (DALYs) svarbiausios ligų priežastys PSO Europos regione — neužkrečiamosios ligos (77 % visų ligų atvejų), išorinės sužeidimų priežastys bei apsinuodijimo atvejai (14 %) ir užkrečiamosios ligos (9 %). Septyni pagrindiniai sveikatos sutrikimai — išeminė širdies liga, unipoliniai depresiniai sutrikimai, smegenų kraujotakos ligos, alkoholio vartojimo sutrikimai, lėtinės plaučių ligos, plaučių vėžys ir traumos eismo įvykių metu — sudaro 34 % Europos regiono būsimą gyvenimo trukmės įvertinimą neigiamą rodiklį. Septyni pagrindiniai rizikos veiksniai — tabako vartojimas, alkoholio vartojimas, aukštas kraujospaudimas, didelis cholesterolio kiekis, antsvoris, mažas vaisių ir daržovių vartojimas, fizinis neaktyvumas — sudaro 60 % būsimą gyvenimo trukmės įvertinimą neigiamą rodiklį. Be to, užkrečiamosios ligos, pvz., ŽIV/AIDS, gripas, tuberkuliozė ir maliarija, kelia vis didesnę grėsmę žmonių sveikatai Europoje. Svarbi programos, kuri prireikus bus derinama su Bendrijos statistikos programa, užduotis — geriau nustatyti pagrindines sveikatos problemas Bendrijoje.

⁽¹⁾ OL C 88, 2006 4 11, p. 1.

⁽²⁾ OL C 192, 2006 8 16, p. 8.

⁽³⁾ 2006 m. kovo 16 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 291 E, 2006 11 30, p. 372), 2007 m. kovo 22 d. Tarybos bendroji pozicija ir Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ OL L 271, 2002 10 9, p. 1. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 786/2004/EB (OL L 138, 2004 4 30, p. 7).

- (7) Aštuonios pagrindinės mirtingumo nuo neužkrečiamųjų ligų ir sergamumo jomis PSO Europos regione priežastys — širdies ir kraujagyslių ligos, neuropsichiniai sutrikimai, vėžys, virškinimo sistemos ligos, kvėpavimo takų ligos, jutimo organų sutrikimai, raumenų ir kaulų ligos bei cukrinis diabetas.
- (8) Mikrobo atsparumas antibiotikams ir hospitalinės infekcijos ima kelti pavojų žmonių sveikatai Europoje. Didžiausią susirūpinimą kelia veiksmingų antibiotikų ir būdų, leidžiančių užtikrinti tinkamą dabartinių antibiotikų vartojimą, trūkumas. Todėl svarbu rinkti ir analizuoti susijusius duomenis.
- (9) Kovoiant su užkrečiamosiomis ligomis svarbu stiprinti Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 851/2004 ⁽¹⁾, vaidmenį.
- (10) Programa turėtų būti grindžiama ankstesnės programos dėl Bendrijos veiksmų visuomenės sveikatos srityje (2003-2008 m.) rezultatais. Ji turėtų padėti pasiekti aukštą fizinės ir psichinės sveikatos lygį ir didesnę vienumą sveikatos srityje visoje Bendrijoje, imantis veiksmų, skirtų pagerinti visuomenės sveikatą, užkirsti kelią žmonių ligoms ir sveikatos sutrikimams ir pašalinti sveikatos pavojų šaltinius siekiant mažinti sergamumą ir ankstyvą mirtingumą.
- (11) Programoje daug dėmesio turėtų būti skiriama sveikatos būklės gerinimui ir sveikos gyvensenos bei prevencinės kultūros, orientuotos į vaikus ir jaunimą, skatinimui.
- (12) Pagal programą turėtų būti remiamas uždavinių sveikatos srityje įtraukimas į visas Bendrijos politikos ir veiklos kryptis, nekartojant pagal kitas Bendrijos politikos kryptis atliekamo darbo. Siekiant tikslo įtraukti sveikatos apsaugos politiką į kitas sritis, svarbu koordinuoti šią sritį su kitoms Bendrijos politikos kryptimis ir programomis. Siekiant skatinti sinergiją ir išvengti darbo pasikartojimo, gali būti imtasi bendrų veiksmų atitinkamų Bendrijos programų ir veiksmų srityje, bei būti tinkamai panaudojamos Bendrijos lėšos ir programos, įskaitant esamas ir būsimas Bendrijos bendrąsias mokslinių tyrimų programas ir jų rezultatus, struktūrinius fondus, Europos solidarumo fondą, Europos profesinės sveikatos strategiją, Bendrijos veiksmų programą vartotojų politikos srityje (2007-2013 m.) ⁽²⁾, Narkotikų prevencijos ir informacijos apie juos programą, Kovos su smurtu programą (Daphne) ir Bendrijos statistikos programą atitinkamose jų veiklos srityse.
- (13) Turėtų būti dedamos ypatingos pastangos, siekiant užtikrinti programos ir Bendrijos išorinių veiksmų suderinamumą ir sinergiją, visų pirma paukščių gripo, ŽIV/AIDS, tuberkuliozės ir kitos peržengiančios sieną grėsmės sveikatai klausimais. Be to, būtina bendradarbiauti tarptautiniu lygiu siekiant skatinti bendrą sveikatos reformą ir spręsti bendrus sveikatos institucijų klausimus trečiosiose šalyse.
- (14) Sveiko gyvenimo metų rodiklio, kuris dar vadinamas neįgalumo neapsunkintos gyvenimo trukmės rodikliu, didinimas užkertant kelią ligoms ir skatinant politikos, kuria siekiama sveiko gyvenimo būdo, kryptis yra svarbus ES piliečių gerovei veiksnys, padedantis siekti Lisabonos proceso uždavinių, susijusių su žinių visuomene, valstybės finansų, kuriems tenka didelė našta dėl didėjančių sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos išlaidų, tvarumu.
- (15) Išsiplėtus Europos Sąjungai atsirado papildomų sunkumų dėl ES esančių sveikatos skirtumų, kurie gali dar labiau padidėti po kitų plėtros etapų. Todėl šis klausimas turėtų būti vienu iš programos prioritetų.
- (16) Programa turėtų padėti nustatyti sveikatos skirtumų priežastis ir be kita ko paskatinti keitimąsi geriausia patirtimi siekiant jas pašalinti
- (17) Tam, kad Europos Sąjungoje padėtis sveikatos srityje būtų veiksmingai stebima, labai svarbu, neviršijant nacionalinių apribojimų, sistemingai rinkti, apdoroti ir analizuoti palyginamus duomenis. Tai leis Komisijai ir valstybėms narėms pagerinti visuomenei skirtos informacijos kokybę ir parengti tinkamas strategijas, politikos kryptis ir veiksmus tam, kad būtų pasiektas aukštas žmonių sveikatos apsaugos lygis. Veiksmiais ir paramos priemonėmis reikėtų siekti sistemų ir tinklų, skirtų keistis informacija ir duomenimis apie visuomenės sveikatos gerinimą, suderinamumo ir sąveikos. Asmens lytis, socialinis bei ekonominis statusas ir amžius yra svarbūs sveikatos aspektai. Kai tai yra įmanoma, duomenų rinkiniai turėtų būti grindžiami atliktu darbu, o pasiūlymai dėl naujų duomenų rinkinių turėtų būti įkainoti ir pagrįsti akivaizdžiu poreikiu. Duomenys turėtų būti renkami laikantis atitinkamų teisinių nuostatų dėl asmens duomenų apsaugos.
- (18) Geriausia praktika yra svarbi, nes sveikatinimas ir prevencija turėtų būti vertinami atsižvelgiant į veiksmingumą ir efektyvumą, o ne vien tik į ekonominius rodiklius. Geriausia praktika ir naujausi ligų bei traumų gydymo metodai turėtų būti skatinami siekiant neleisti sveikatai toliau blogėti bei turėtų būti plėtojami Europos informacijos apie konkrečias ligas centrų tinklai.

⁽¹⁾ OLL 142, 2004 4 30, p. 1.

⁽²⁾ Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1926/2006/EB (OL L 404, 2006 12 30, p. 39).

- (19) Reikėtų imtis veiksmų siekiant išvengti traumų — rinkti duomenis, analizuoti traumoms įtakos turinčius veiksnius ir skleisti susijusią informaciją.
- (20) Už sveikatos priežiūros paslaugas visų pirma atsako valstybės narės, tačiau bendradarbiavimas Bendrijos lygiu gali būti naudingas pacientams ir sveikatos apsaugos sistemoms. Pagal programą finansuojamoje veikloje ir dėl šios veiklos pateiktuose naujuose pasiūlymuose turėtų būti tinkamai atsižvelgta į 2006 m. birželio mėn. priimtas Tarybos išvadas dėl Europos Sąjungos sveikatos sistemų bendrų vertybių ir principų ⁽¹⁾, kuriomis patvirtinamas pareiškimas dėl ES sveikatos apsaugos sistemų bendrų vertybių ir principų, o Europos Sąjungos institucijos raginamos laikytis jų savo darbe. Programoje turėtų būti tinkamai atsižvelgta į būsimus Bendrijos veiksmų sveikatos priežiūros paslaugų srityje pokyčius bei į Aukšto lygio grupės sveikatos priežiūros paslaugų ir medicininių priežiūros klausimais, kuri yra svarbus bendradarbiavimo ir keitimosi geriausia praktika tarp valstybių narių sveikatos apsaugos sistemų forumas, darbą.
- (21) Programa turėtų padėti rinkti duomenis, skatinti ir kurti metodus ir priemones, įvairių bendradarbiavimo ir paramos rūšių tinklų steigimą ir skatinti atitinkamas su ligonių ir sveikatos priežiūros specialistų mobilumu susijusias politikos kryptis. Tai turėtų palengvinti tolesnę Europos e. sveikatos erdvės plėtrą vykdant bendras Europos iniciatyvas, susijusias su kitomis ES politikos sritimis, įskaitant regioninę politiką, kartu prisidedant prie darbo dėl su sveikatos priežiūra susijusių tinklaviečių kokybės kriterijų ir dėl Europos sveikatos draudimo kortelės. Reikėtų atsižvelgti į telemediciną, kadangi telemedicina gali prisidėti prie tarpvalstybinės sveikatos apsaugos, tuo pačiu metu užtikrinant namuose teikiamą medicininę priežiūrą.
- (22) Aplinkos tarša yra labai pavojinga sveikatai ir kelia didelį Europos piliečių susirūpinimą. Specialūs veiksmai turėtų būti orientuoti į vaikus ir kitas asmenų grupes, kurios yra ypač neatsparios pavojingoms aplinkos sąlygoms. Programa turėtų papildyti veiksmus, vykdomus pagal 2004–2010 m. Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų planą.
- (23) Pagal programą turėtų būti sprendžiami su asmens lytimi ir senėjimu susiję sveikatos klausimai.
- (24) Atsargumo principas ir rizikos įvertinimas yra pagrindiniai veiksniai žmonių sveikatai apsaugoti, todėl jie toliau turėtų būti integruojami į kitas Bendrijos politikos sritis ir veiksmų kryptis.
- (25) Šiuo sprendimu visai programos įgyvendinimo trukmei nustatomas finansinis paketas, kuris yra pagrindinis biudžeto valdymo institucijos orientyras metinės biudžetinės procedūros metu, kaip apibrėžta 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstituciniame susitarime dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽²⁾ 37 punkte.
- (26) Siekiant užtikrinti aukštą Bendrijos ir valstybių narių veiksmų ir iniciatyvų, kurių imamasi įgyvendinant programą, koordinavimo lygį, būtina skatinti valstybių narių bendradarbiavimą bei sustiprinti esamų ir būsimų tinklų visuomenės sveikatos srityje veiksmingumą. Įgyvendinant programą turėtų būti atsižvelgta į nacionalinės, regionų ar vietos valdžios institucijų dalyvavimą atitinkamu lygiu pagal nacionalines sistemas.
- (27) Būtina padidinti ES investicijas į sveikatos ir su sveikata susijusius projektus. Todėl valstybės narės turėtų būti skatinamos nacionalinėse programose pažangą sveikatos srityje išskirti kaip prioritetą. Būtinai geresnis informavimas apie ES finansavimo galimybes sveikatos srityje. Valstybės narės turėtų būti skatinamos keistis patirtimi sveikatos priežiūros finansavimo iš struktūrinių fondų srityje.
- (28) Nevyriausybiniams įstaigoms ir specializuotiems tinklams taip pat gali tekti svarbus vaidmuo įgyvendinant programos uždavinius. Siekiant vieno ar kelių programos uždavinių jiems gali prireikti Bendrijos paramos jų funkcionavimui užtikrinti. Todėl nevyriausybinių įstaigų ir specializuotų tinklų išsamūs reikalavimų atitikimo kriterijai, nuostatos dėl finansinio skaidrumo ir Bendrijos paramos nevyriausybiniams įstaigoms ir specializuotiems tinklams, kurie atitinka reikalavimus Bendrijos paramai gauti, trukmė turėtų būti nustatyta pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽³⁾. Tokie kriterijai apimtų tokių įstaigų ir tinklų įsipareigojimus nustatyti aiškius uždavinius, veiksmų planus ir įvertinamus rezultatus, pasižyminčius aiškia europine dimensija bei realia programos tikslų pridėtine verte. Atsižvelgiant į konkretų susijusių organizacijų pobūdį ir išskirtinio naudingumo atvejais Bendrijos parama tokių įstaigų ir specializuotų tinklų funkcionavimui galėtų būti atnaujinama netaikant laipsniško Bendrijos paramos mažinimo principo.
- (29) Programa turėtų būti įgyvendinama glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamomis organizacijomis ir agentūromis, ypač Europos ligų prevencijos ir kontrolės centru.

⁽²⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

⁽³⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

⁽¹⁾ OL C 146, 2006 6 22, p. 1.

- (30) Šio sprendimo įgyvendinimui reikalingos priemonės turėtų būti patvirtintos remiantis Sprendimu Nr. 1999/468/EB atsižvelgiant į skaidrumo poreikį bei poreikį išlaikyti pagrįstą pusiausvyrą tarp skirtingų programos uždavinių.
- (31) Europos ekonominės erdvės susitarime (toliau — EEE susitarimas) numatomas glaudesnis Europos bendrijos ir jos valstybių narių bei Europos ekonominėje erdvėje dalyvaujančių Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) šalių (toliau — ELPA/EEE šalių) bendradarbiavimas sveikatos srityje. Taip pat reikėtų numatyti galimybę programoje dalyvauti kitoms šalims, ypač Bendrijos kaimyninėms šalims ir narystės siekiančioms šalims, šalims kandidatėms ar stojančiosioms valstybėms, ypatingą dėmesį skiriant kitose šalyse kylančioms potencialioms grėsmėms sveikatai, kurios turėtų įtaką Bendrijoje.
- (32) Siekiant padėti įvykdyti programos uždavinius, reikėtų sudaryti sąlygas palaikyti atitinkamus santykius su programoje nedalyvaujančiomis trečiosiomis šalimis, atsižvelgiant į visus susijusius tų šalių ir Bendrijos susitarimus. Abipusio intereso srityse trečiosios šalys gali imtis papildomos veiklos šalia šia programa finansuojamos veiklos, tačiau pagal šią programą finansinė parama neturėtų būti teikiama.
- (33) Siekiant įgyvendinti šią programą pagerinant veiksmų, susijusių su sveikata, efektyvumą Bendrijos ir tarptautiniu lygiu, vertėtų plėtoti bendradarbiavimą su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis — Jungtinėmis Tautomis ir jos specializuotomis agentūromis, visų pirma PSO, bei Europos Taryba ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, atsižvelgiant į kiekvienos iš jų specifinius pajėgumus ir vaidmenį.
- (34) Sėkmingas programos uždavinių įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas tinkamu į metinius darbo planus įtrauktų klausimų sprendimu, atitinkamų veiksmų parinkimu ir projektų, į kuriuos yra integruotas atitinkamas stebėsenos ir vertinimo vietoje procesas, finansavimu ir reguliaria stebėseną bei vertinimu, įskaitant nepriklausomus išorinius vertinimus, kurie padėtų įvertinti veiksmų poveikį ir parodytų jų indėlį į bendrą programos tikslų įgyvendinimą. Vertinant programą turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad programos uždaviniams įvykdyti gali reikėti daugiau laiko, nei trunka pati programa.
- (35) Metiniuose darbo planuose turėtų būti nurodyta pagrindinė numatoma veikla, kuri turi būti finansuojama pagal programą, pasitelkiant įvairius finansavimo mechanizmus, įskaitant konkursus.
- (36) Kadangi šio sprendimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti dėl tos srities klausimų transnacionalinio pobūdžio, o Bendrija gali juos pasiekti geriau dėl to, kad Bendrijos veiksmai apsaugant piliečių sveikatą ir užtikrinant saugą gali būti efektyvesni ir veiksmingesni negu atskiri nacionaliniai veiksmai, Bendrija gali patvirtinti priemones remdamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatytu subsidiarumo principu. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu nenumatoma nieko, kas nėra būtina siekiant šių tikslų.
- (37) Remiantis Sutarties 2 straipsniu, kuriame nustatyta, kad vyrų ir moterų lygybė yra Bendrijos principas, ir remiantis Sutarties 3 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad Bendrija siekia pašalinti vyrų ir moterų nelygybės apraiškas ir įdiegti jų lygybę visose Bendrijos veiklos srityse, įskaitant aukšto lygio sveikatos apsaugos siekį, visus tikslus ir veiksmus, kurie yra įtraukti į programą, padeda geriau suprasti ir pripažinti atitinkamus vyrų ir moterų sveikatos poreikius ir sveikatos klausimų sprendimo būdus.
- (38) Tikslinga užtikrinti perėjimą nuo ankstesnių programų į šią, jas pakeičiančią programą, ypač tęsiant daugiametes priemones, skirtas programai valdyti, pavyzdžiui, techninės pagalbos ir administracinės paramos finansavimą. Nuo 2014 m. sausio 1 d. techninei ir administracinei pagalbai skirti asignavimai prireikus turėtų apimti išlaidas, susijusias su iki 2013 m. pabaigos dar neužbaigtų įgyvendinti veiksmų valdymu.
- (39) Šis sprendimas pakeičia Sprendimą Nr. 1786/2002/EB. Todėl šis sprendimas turėtų būti panaikintas,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Programos patvirtinimas

Patvirtinama antroji „Bendrijos veiksmų programa sveikatos srityje (2007-2013 m.)“ (toliau — programa) laikotarpiui nuo ... (*) iki 2013 m. gruodžio 31 d.

2 straipsnis

Tikslas ir uždaviniai

1. Programa papildomos ir remiamos valstybių narių politikos kryptys, joms suteikiama papildomos vertės ir prisidedama prie solidarumo ir klestėjimo Europos Sąjungoje didinimo numatant žmonių sveikatos apsaugos ir saugos, sveikatingumo skatinimo ir visuomenės sveikatos gerinimo priemones.

(*) Šio sprendimo įsigaliojimo data.

2. Priede nurodytais veiksmais siekiama šių uždavinių:

- gerinti piliečių sveikatos saugumą,
- skatinti sveikatingumą,
- kaupti ir skleisti informaciją ir žinias apie sveikatą.

Veiksmais, nurodyti pirmoje pastraipoje, turi būti atitinkamai prisidedama prie pagrindinių ligų prevencijos, jų paplitimo, sergamumo jomis bei mirštamumo nuo jų mažinimo.

3 straipsnis

Finansavimas

1. 1 straipsnyje nurodytam programos įgyvendinimo laikotarpiui finansinį paketą sudaro 365 600 000 EUR.
2. Metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydamą finansinės programos ribų.

4 straipsnis

Finansiniai įnašai

1. Bendrijos finansinis įnašas negali viršyti šių lygių:
 - a) 60 % išlaidų veiksams, kuriais siekiama įvykdyti uždavinį, kuris yra šios programos dalis, išskyrus ypatingo naudingumo atvejus, kai Bendrijos parama neturi viršyti 80 %; ir
 - b) 60 % nevyriausybinių įstaigos arba specializuoto tinklo, kurie nesiekia pelno ir kurių veikla nekelia pramonės, komercinių, verslo ar kitų interesų konfliktų, kurie turi narių bent pusėje valstybių narių, atsižvelgiant į geografinę pusiausvyrą, ir kaip savo pagrindinio tikslo siekia įvykdyti vieną ar daugiau programos uždavinių, funkcionavimo išlaidų, kai tokia parama yra būtina minėtiems uždaviniams įvykdyti. Ypatingo naudingumo atvejais Bendrijos parama neturi viršyti 80 % išlaidų.
2. Nevyriausybiniams įstaigoms ir specializuotiems tinklams skirtų finansinių įnašų, nurodytų 1 dalies b punkte, atnaujinimui laipsniško mažėjimo principas gali būti netaikomas.

3. Prireikus ir atsižvelgiant į siekiamo uždavinio pobūdį, Bendrijos finansinį įnašą gali sudaryti bendras Bendrijos ir vienos ar daugiau valstybių narių teikiamas finansavimas arba Bendrijos ir kitų dalyvaujančių šalių kompetentingų valdžios institucijų teikiamas finansavimas. Tokiu atveju Bendrijos parama neturi viršyti 50 % išlaidų, išskyrus ypatingo naudingumo atvejus, kai Bendrijos parama neturi viršyti 70 % išlaidų. Tokia Bendrijos parama gali būti suteikta valstybės narės arba susijusios kompetentingos valdžios institucijos laikantis skaidrios tvarkos paskirtai viešajai įstaigai arba pelno nesiekiančiai organizacijai, jei tam pritaria Komisija.

4. Bendrijos finansinis įnašas gali būti vienkartinė fiksuoto dydžio išmoka, jei tai tinka pagal susijusių veiksmų pobūdį. Tokiam finansiniam įnašui 1 ir 3 dalyse nurodytos procentinės ribos netaikomos, tačiau vis tiek būtinas bendras finansavimas.

5 straipsnis

Administracinė ir techninė pagalba

1. Šiai programai skirta finansavimo suma taip pat gali būti naudojama padengti išlaidas, susijusias su parengiamaisiais, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiksmais, kurie yra tiesiogiai būtini programos valdymui ir jos uždavinių įgyvendinimui, visų pirma tyrimais, susitikimais, informavimo ir publikavimo veikla, išlaidas, susijusias su informaciniais tinklais, skirtais daugiausia keisti informaciją, bei visas kitas technines ir administracinės pagalbos išlaidas, kurių Komisija gali patirti valdydama programą.

2. Finansavimo suma taip pat gali apimti techninės ir administracinės pagalbos išlaidas, būtinas užtikrinti perėjimą nuo pagal Sprendimą Nr. 1786/2002/EB priimtų priemonių prie šios programos. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2013 m. siekiant padengti panašias išlaidas tam, kad būtų galima valdyti iki 2013 m. gruodžio 31 d. neužbaigtus veiksmus.

6 straipsnis

Įgyvendinimo metodai

Atliekant veiksmus, kuriais siekiama 2 straipsnyje nurodyto tikslo ir uždavinių, visapusiškai taikomi atitinkami įgyvendinimo metodai, visų pirma:

- a) tiesioginis arba netiesioginis Komisijos centralizuotai atliekamas įgyvendinimas; ir
- b) tam tikrais atvejais bendras su tarptautinėmis organizacijomis valdymas.

7 straipsnis

Programos įgyvendinimas

1. Glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, Komisija pagal 3 ir 8 straipsnius užtikrina programoje nurodytų veiksmų ir priemonių įgyvendinimą.

2. Komisija ir valstybės narės savo atitinkamose kompetencijos srityse imasi tinkamų veiksmų užtikrinti efektyvų programų veikimą ir parengti priemones Bendrijos ir valstybių narių lygiu programos uždaviniams įvykdyti. Jos užtikrina, kad būtų teikiama atitinkama informacija apie veiksmus, kurie remiami pagal programą, ir kad būtų pasiektas tinkamas dalyvavimo lygis.

3. Kad būtų įvykdyti programos uždaviniai, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis:

- a) siekia duomenų ir informacijos palyginamumo ir sistemų bei tinklų, skirtų keitimuisi duomenimis ir informacija apie sveikatą, suderinamumo ir sąveikos ir
 - b) siekdama tinkamiausiai panaudoti Bendrijos lėšas, užtikrina būtiną bendradarbiavimą ir bendravimą su Europos ligų prevencijos ir kontrolės centru ir kitomis atitinkamomis ES agentūromis.
4. Įgyvendinant programą Komisija kartu su valstybėmis narėmis užtikrina, kad būtų laikomasi visų atitinkamų teisinių nuostatų dėl asmens duomenų apsaugos ir atitinkamais atvejais užtikrina tokių duomenų slaptumui ir saugumui reikalingus mechanizmus.

8 straipsnis

Igyvendinimo priemonės

1. Šiam sprendimui įgyvendinti būtinos priemonės, susijusios su toliau išvardytais dalykais, patvirtinamos 10 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka:
 - a) metiniu programos įgyvendinimo darbo planu, kuriame nustatomi:
 - i) prioritetai ir veiksmai, kurių reikia imtis, įskaitant finansinių išteklių paskirstymą;
 - ii) Bendrijos finansinio įnašo procentinės dalies nustatymo kriterijai, įskaitant ypatingo naudingumo taikymo ar netaikymo įvertinimo kriterijus;
 - iii) 9 straipsnyje nurodytų bendrų strategijų ir veiksmų įgyvendinimo priemonės;
 - b) 4 straipsnyje numatytų finansinių įnašų programos veiksmams atrankos, skyrimo ir kitais kriterijais.
2. Visos kitos šio sprendimo įgyvendinimui reikalingos priemonės patvirtinamos laikantis 10 straipsnio 3 dalyje nustatytos tvarkos.

9 straipsnis

Bendros strategijos ir veiksmai

1. Siekiant užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį apibrėžiant ir įgyvendinant visas Bendrijos politikos ir veiklos kryptis bei skatinti, kad į jas būtų įtraukti sveikatos klausimai, programos uždavinius galima įgyvendinti kaip bendras strategijas arba bendrus veiksmus sukuriant sąsajas su atitinkamomis Bendrijos programomis, veiksmis ir fondais.
2. Komisija užtikrina, programos optimaliausią sinergiją su kitomis Bendrijos programomis, veiksmis ir fondais.

10 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas (toliau — komitetas).
 2. Darant nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.
- Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis — du mėnesiai.
3. Darant nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.
 4. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

11 straipsnis

Trečiųjų šalių dalyvavimas

Programoje gali dalyvauti:

- a) ELPA/EEE šalys EEE susitarime nustatytais sąlygomis; ir
- b) trečiosios šalys, ypač šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, narystės siekiančios šalys, Europos Sąjungos šalys kandidatės ar stojančiosios valstybės, stabilizavimo ir asociacijos procese dalyvaujančios Vakarų Balkanų šalys, laikantis sąlygų, nustatytų dvišaliuose arba daugiašaliuose susitarimuose, nustatančiuose tokių šalių dalyvavimo Bendrijos programose bendruosius principus.

12 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

Programos įgyvendinimo metu turi būti skatinami santykiai ir bendradarbiavimas su programoje nedalyvaujančiomis trečiojomis šalimis ir su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma PSO.

13 straipsnis

Rezultatų stebėseną, vertinimas ir platinimas

1. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, stebi programos veiksmų įgyvendinimą atsižvelgdama į jos uždavinius. Ji kasmet teikia komitetui pranešimą apie visus pagal programą finansuotus veiksmus ir projektus, ir informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.
2. Komisijos prašymu, vengiant neproporcingai padidinti valstybės narės tenkančią administracinę naštą, valstybės narės pateikia visą turimą informaciją apie šios programos įgyvendinimą ir poveikį.

3. Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui Komisija pateikia:

- a) ne vėliau kaip ... (*) išorinio ir nepriklausomo vertinimo tarpinį pranešimą apie siekiant programos uždavinių gautus rezultatus ir kokybinius bei kiekybinius jos įgyvendinimo aspektus, o taip pat jos suderinamumą ir tarpusavio papildomumą su kitomis atitinkamomis Bendrijos programomis, veiksmiais ir fondais. Pranešimas visų pirma turėtų padėti įvertinti priemonių poveikį visose šalyse. Pranešime taip pat pateikiama pagrindinių išvadų santrauka ir kartu su pranešimu pateikiamos Komisijos pastabos;
 - b) ne vėliau kaip ... (**) komunikatą dėl šios programos tęstinumo;
 - c) ne vėliau kaip iki 2015 m. gruodžio 31 d. — programos įgyvendinimo ir rezultatų išorinio ir nepriklausomo *ex-post* vertinimo pranešimą.
4. Komisija viešai paskelbia veiksmų, atliktų pagal šį sprendimą, rezultatus ir užtikrina, kad jie būtų paskleisti.

14 straipsnis

Panaikinimas

Sprendimas Nr. 1786/2002/EB panaikinamas.

15 straipsnis

Baigiamoji nuostata

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

Tarybos vardu

Pirmininkas

...

(*) Trys metai nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos.

(**) Keturi metai nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos.

PRIEDAS

2 STRAIPSNIO 2 DALYJE NURODYTI VEIKSMAI**1. Gerinti piliečių sveikatos apsaugą****1.1. Apsaugoti piliečius nuo grėsmių sveikatai.**

- 1.1.1. Rengti strategijas ir mechanizmus, skirtus užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų keliamų grėsmių sveikatai bei fizinių, cheminių ar biologinių šaltinių keliamų grėsmių sveikatai, įskaitant tyčinius tokių medžiagų paskleidimo veiksmus, prevencijai, keitimuisi informacija apie šias grėsmes bei reagavimui į jas; imtis veiksmų, užtikrinančių valstybių narių laboratorijų bendradarbiavimą aukštos kokybės diagnostikos paslaugų srityje; remti esamų laboratorijų, atliekančių Bendrijai svarbų darbą, veiklą; ir kurti Bendrijos kontrolinių laboratorijų tinklą.
- 1.1.2. Remti prevencijos, vakcinacijos ir imunizacijos politikos vystymą; gerinti partnerystes, tinklus, priemones ir pranešimų teikimo sistemas, skirtas imunizacijos padėčiai ir nepageidaujamų reiškinių stebėsenai.
- 1.1.3. Plėtoti rizikos valdymo pajėgumus ir procedūras; gerinti pasirengimą kritinėms situacijoms sveikatos srityje ir jų planavimą, įskaitant pasirengimą koordinuotiems ES ir tarptautiniams atsakomiesiems veiksams kirtinių situacijų sveikatos srityje atveju; plėtoti pranešimus apie riziką ir konsultavimo procedūras dėl atsaikomųjų priemonių.
- 1.1.4. Skatinti bendradarbiavimą ir gerinti esamus pajėgumus, reikalingus atsakomiesiems veiksams vykdyti, ir materialinę bazę, įskaitant apsauginius įrenginius, izoliavimo įrangą ir mobiliąsias laboratorijas, kurias kritinių situacijų atvejais būtų galima operatyviai paruošti eksploatacijai.
- 1.1.5. Rengti strategijas ir procedūras, skirtas sutelkti ir gerinti greito reagavimo pajėgumus, atlikti pratybas ir bandymus, vertinti ir peržiūrėti bendrų nenumatytų atvejų ir konkrečių krizinių situacijų sveikatos srityje planus bei jų sąveiką valstybėse narėse.

1.2. Gerinti piliečių saugą

- 1.2.1. Remti ir gerinti mokslinį konsultavimą ir rizikos vertinimą skatinant ankstyvą rizikos nustatymą, analizuojant jos galimą poveikį, keičiantis informacija apie pavojų ir poveikį; skatinant integruotus ir suderintus metodus.
- 1.2.2. Padėti sustiprinti žmogaus kilmės organų ir medžiagų, kraujo ir kraujo darinių saugumą ir kokybę, skatinti jų pasiūlą, atsekamumą ir gavimo galimybes medicinos reikmėms, laikantis valstybių narių įsipareigojimų, numatytų Sutarties 152 straipsnio 5 dalyje.
- 1.2.3. Skatinti priemones, skirtas ligonių saugai gerinti, suteikiant aukštos kokybės ir saugią sveikatos priežiūrą, įskaitant atvejus, susijusius su atsparumu antibiotikams ir hospitalinėmis infekcijomis.

2. Skatinti sveikatingumą;**2.1. Skatinti sveikesnį gyvenimo būdą bei padėti sumažinti sveikatos skirtumus**

- 2.1.1. Skatinti iniciatyvas siekiant padidinti sveiko gyvenimo metų rodiklį ir skatinti sveiką senėjimą; remti priemones, skirtas skatinti ir tirti sveikatos poveikį darbo našumui ir dalyvavimui darbo rinkoje, taip prisidedant prie Lisabonos tikslų įgyvendinimo; remti kitų politikos krypčių įtakos sveikatai tyrimus.
- 2.1.2. Remti iniciatyvas, skirtas nustatyti sveikatos skirtumų priežastis, spręsti ir mažinti šiuos skirtumus atskirose valstybėse narėse ir tarp valstybių narių, įskaitant susijusius su lyčių skirtumais, siekiant prisidėti prie gerovės ir sanglaudos, skatinti investicijas į sveikatos sritį atsižvelgiant į kitas Bendrijos politikos sritis ir fondus, stiprinti nacionalinių sveikatos sistemų solidarumą remiant bendradarbiavimą tarpvalstybinės sveikatos priežiūros klausimais.

2.2. Sprendžiant sveikatai svarbių veiksmų klausimus, skatinti sveikesnį gyvenimo būdą ir mažinti pagrindinių ligų bei sužeidimų atvejus.

- 2.2.1. Spręsti sveikatai svarbių veiksmų klausimus siekiant skatinti ir gerinti fizinę ir psichinę sveikatą kuriant sveiką gyvenimą skatinančią aplinką ir vykdant ligų prevenciją, imtis veiksmų sprendžiant svarbių veiksmų, pvz., mitybos, fizinio aktyvumo ir seksualinės sveikatos, ir su priklausomybėmis susijusių veiksmų, pvz., tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimo, klausimus, daug dėmesio skiriant svarbiai aplinkai, pvz., švietimo institucijoms, darbo vietai, visose amžiaus grupėse.

- 2.2.2. Skatinti ypač svarbių pagrindinių ligų prevencijos veiksmus, atsižvelgiant į bendrą ligų paplitimą Bendrijoje, ir į retas ligas, kai Bendrijos veiksmais, skirtais jas sukeliantiems veiksniams pašalinti, nacionalinėms pastangoms galima suteikti didelės papildomos vertės.
 - 2.2.3. Remti veiksmus dėl įvairesnių aplinkos ir socialinių bei ekonominių veiksnių poveikio sveikatai.
 - 2.2.4. Skatinti veiklą, kurią siekiama padėti sumažinti nelaimingų atsitikimų ir traumų skaičių.
 3. Kaupti ir skleisti informaciją ir žinias apie sveikatą
 - 3.1. Keistis žiniomis ir geriausia praktika
 - 3.1.1. Keitimasis žiniomis bei geriausia praktika sveikatos srities klausimais, kuriuos apima ši programa.
 - 3.2. Rinkti, analizuoti ir skleisti informaciją apie sveikatą
 - 3.2.1. Toliau plėtoti tvarią sveikatos stebėsenos sistemą ir priemones, skirtas duomenims ir informacijai rinkti, su atitinkamais rodikliais; duomenų apie sveikatos būklę ir politikos sritis rinkimas; šios sistemos statistinė dalis bus plėtojama pagal Bendrijos statistikos programą.
 - 3.2.2. Plėtoti analizės ir sklaidos priemones, įskaitant Bendrijos ataskaitas apie sveikatos padėtį, sveikatos portalą ir konferencijas; suteikti informacijos piliečiams, suinteresuotiems subjektams ir politikos kūrėjams, plėtoti konsultavimo priemones ir dalyvavimo procesus; reguliariai teikti ataskaitas apie sveikatos padėtį Europos Sąjungoje remiantis visais duomenimis ir rodikliais, įskaitant kokybinę bei kiekybinę analizę.
 - 3.2.3. Teikti analizę ir techninę pagalbą, skirtą su programos turiniu susijusių politikos krypčių ir teisės aktų rengimui ir įgyvendinimui remti.

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

1. 2005 m. balandžio 15 d. Komisija perdavė Tarybai ir Europos Parlamentui pasiūlymą ⁽¹⁾ dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Bendrijos veiksmų programos sveikatos ir vartotojų apsaugos srityje 2007-2013 m. sukūrimo.
2. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Regionų komiteto nuomonės buvo priimtos atitinkamai 2006 m. vasario 14-15 d. ⁽²⁾ ir 2006 m. vasario 16 d. ⁽³⁾, o Europos Parlamentas pirmuoju svarstymu priėmė nuomonę 2006 m. kovo 16 d. ⁽⁴⁾
3. 2006 m. gegužės 17 d. priėmus Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo (įskaitant 2007-2013 m. daugiamečę finansinę programą), 2006 m. gegužės 29 d. Komisija pateikė iš dalies pakeistą pasiūlymą ⁽⁵⁾ (toliau — antroji visuomenės sveikatos programa), į kurią įtraukta keletas Europos Parlamento pakeitimų, visų pirma dėl pasiūlymo padalinimo į dvi atskiras programas (programą sveikatos srityje ir programą vartotojų apsaugos srityje), taip pat patikslintas biudžeto lėšų paskirstymas.
4. 2007 m. kovo 22 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją pagal Sutarties 251 straipsnio 2 dalį.

II. TIKSLAS

Antroji visuomenės sveikatos programa (2007-2013 m.) skirta pakeisti esamą Sprendimu Nr. 1786/2002/EB ⁽⁶⁾ sukurtą programą.

Pagrindiniai antrosios visuomenės sveikatos programos tikslai:

- gerinti piliečių sveikatos apsaugą,
- skatinti sveikatingumą ir
- kurti ir skleisti informaciją bei žinias apie sveikatą.

Šių tikslų bus siekiama sprendimo priede išvardytais veiksmais, kuriais bus tęsiama esama programa, tuo pat metu juos derinant prie naujų strateginių klausimų, pavyzdžiui, poreikio skatinti sveiką senėjimą, toliau naikinti sveikatos srityje esančius skirtumus ir gerinti pasirengimą nepaprastajai padėčiai sveikatos srityje bei jos planavimą.

Dėl konkrečių prioritetų ir veiksmų, kitų programos įgyvendinimo aspektų (pvz., finansinių išteklių skyrimas, finansinės paramos atrankos ir skyrimo kriterijai, bendrų strategijų ir veiksmų įgyvendinimo priemonės) bus nuspręsta metiniuose darbo planuose, pasikonsultavus su programos vykdymo komitetu. Platūs visuomenės sveikatos programos tikslai sudaro sąlygas prireikus spręsti naujus jos įgyvendinimo laikotarpiu iškylančius klausimus.

Programai skirto biudžeto bendra suma yra 365,6 mln. EUR dabartinėmis kanomis.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. Bendros pastabos

Apskritai Taryba laikėsi Europos Parlamento pirmuoju svarstymu priimtos nuomonės, kurios nemaža dalis buvo integruota į Komisijos iš dalies pakeistą pasiūlymą. Visų pirma Taryba pritarė Komisijos pirminio pasiūlymo padalinimui į dvi atskiras programas (programą sveikatos srityje ir programą vartotojų apsaugos srityje). Taryba pritarė II skirsnyje minėtam patikslintam biudžeto lėšų paskirstymui, kaip išdėstyta 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstituciniame susitarime. Pažymėtina, kad Europos Parlamentas nuomonę pirmuoju svarstymu priėmė 2006 m. kovo 16 d., t. y. dar nepriėmus 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinio susitarimo.

⁽¹⁾ OL C 172, 2005 7 12, p. 25.

⁽²⁾ OL C 88, 2006 4 11, p. 1.

⁽³⁾ OL C 192, 2006 8 16, p. 8.

⁽⁴⁾ 7537/06.

⁽⁵⁾ 9905/06.

⁽⁶⁾ OL L 271, 2002 10 9, p. 1.

2. Europos Parlamento pakeitimai

Balsuodamas plenariniame posėdyje 2006 m. kovo 16 d. Europos Parlamentas priėmė pirminio Komisijos pasiūlymo 145 pakeitimus. Dauguma šių pakeitimų buvo įtraukti į Komisijos iš dalies pakeistą pasiūlymą, į kurį atsižvelgdama Taryba bendrojoje pozicijoje pritarė dar keliems pakeitimams.

Taryba:

- a) į bendrąją poziciją įtraukė 22 pakeitimus, susijusius su Komisijos pirminio pasiūlymo padalinimu į dvi atskiras programas:
 - i) pakeitimai, kuriems pritarta visiškai:
 - 1 pakeitimas (dėl pavadinimo): naujas pavadinimas;
 - 2 pakeitimas (dėl 1 nurodomosios dalies);
 - 15 pakeitimas (dėl 2 konstatuojamosios dalies): su pasiūlymo padalinimu nesusijusiai papildomai daliai pritarta 4 konstatuojamojoje dalyje;
 - 37 pakeitimas (dėl 4 konstatuojamosios dalies): išbraukta;
 - 42 pakeitimas (dėl 9 konstatuojamosios dalies): ši konstatuojamoji dalis šiuo metu yra 31 konstatuojamoji dalis;
 - 52 pakeitimas (dėl 3 straipsnio): šis straipsnis šiuo metu yra 4 straipsnis;
 - 74 pakeitimas (dėl 11 straipsnio): šis straipsnis šiuo metu yra 14 straipsnis;
 - 75 pakeitimas (dėl 12 straipsnio): šis straipsnis šiuo metu yra 5 straipsnio 2 dalis;
 - 76 pakeitimas (dėl 1 priedo): 1 priedas išbrauktas;
 - 77, 78, 84, 86, 101 pakeitimai (dėl 2 priedo): šis 2 priedas šiuo metu yra priedas;
 - 140 pakeitimas (dėl 3 priedo): šis priedas tapo Bendrijos veiksmų programos vartotojų politikos srityje (2007-2013 m.) priedu;
 - ii) pakeitimai, kurių formuluotė pakeista arba kuriems pritarta iš dalies:
 - 3 pakeitimas (dėl 1 konstatuojamosios dalies): pritarta dėl padalinimo;
 - 18 pakeitimas (dėl 3 konstatuojamosios dalies): pritarta dėl padalinimo;
 - 38 pakeitimas (dėl 5 konstatuojamosios dalies): taip pat iš dalies pritarta 12 konstatuojamojoje dalyje;
 - 41 pakeitimas (dėl 7 konstatuojamosios dalies): pritarta dėl padalinimo;
 - 43 pakeitimas (dėl 11 konstatuojamosios dalies): pakeista formuluotė 33 konstatuojamojoje dalyje;
 - 48 pakeitimas (dėl 1 straipsnio);
 - 49 pakeitimas (dėl 2 straipsnio): taip pat iš dalies pritarta 2 straipsnio 1 dalyje;
- b) nepritarė 113 pakeitimui, nes buvo sumažintas Komisijos iš dalies pakeistame pasiūlyme pateiktų veiksmų skaičius;
- c) į bendrąją poziciją įtraukė 91 pakeitimą, nesusijusį su pasiūlymo padalinimu:
 - i) pakeitimai, kuriems pritarta visiškai:
 - dėl konstatuojamųjų dalių:
 - 7 pakeitimas (dėl naujos 1 d konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 3 konstatuojamojoje dalyje;
 - 9 pakeitimas (dėl naujos 1 f konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 6 konstatuojamojoje dalyje;
 - 19 pakeitimas (dėl naujos 3 a konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 12 konstatuojamojoje dalyje;
 - 20 pakeitimas (dėl naujos 3 b konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 14 konstatuojamojoje dalyje;
 - 21 pakeitimas (dėl naujos 3 c konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 15 konstatuojamojoje dalyje;
 - 22 pakeitimas (dėl naujos 3 d konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 16 konstatuojamojoje dalyje;

24 pakeitimas (dėl naujos 3 f konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 17 konstatuojamojoje dalyje;

30 pakeitimas (dėl naujos 3 l konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 22 konstatuojamojoje dalyje;

34 pakeitimas (dėl naujos 3 p konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 24 konstatuojamojoje dalyje;

35 pakeitimas (dėl naujos 3 q konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 26 konstatuojamojoje dalyje;

36 pakeitimas (dėl naujos 3 r konstatuojamosios dalies): šiuo metu yra 26 konstatuojamojoje dalyje;

dėl straipsnių:

59 pakeitimas (dėl naujos 4 straipsnio 1 d dalies): šiuo metu yra 7 straipsnio 3 dalies a punkte;

60 pakeitimas (dėl naujos 4 straipsnio 1 e dalies): šiuo metu yra 7 straipsnio 3 dalies b punkte;

61 pakeitimas (dėl naujos 4 straipsnio 1 f dalies): šiuo metu yra 7 straipsnio 4 dalyje;

66 pakeitimas (dėl 7 straipsnio 1 dalies a punkto): šiuo metu yra 8 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje;

69 pakeitimas (dėl 7 straipsnio 2 dalies): šiuo metu yra 8 straipsnio 2 dalyje;

70 pakeitimas (dėl 9 straipsnio): šiuo metu yra 12 straipsnyje;

72 pakeitimas (dėl 10 straipsnio 3 dalies): išbraukta;

ii) pakeitimai, kurių formuluotė pakeista arba kuriems pritarta iš dalies:

dėl konstatuojamųjų dalių:

4 pakeitimas (dėl 1 konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 1 konstatuojamojoje dalyje;

6 pakeitimas (dėl naujos 1 c konstatuojamosios dalies): pakeista formuluotė 2 konstatuojamojoje dalyje;

8 pakeitimas (dėl naujos 1 e konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 5 konstatuojamojoje dalyje;

10 pakeitimas (dėl naujos 1 g konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 7 konstatuojamojoje dalyje;

13 pakeitimas (dėl naujos 1 k konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 8 konstatuojamojoje dalyje;

14 pakeitimas (dėl naujos 11 konstatuojamosios dalies): pakeista formuluotė 9 konstatuojamojoje dalyje;

16 pakeitimas (dėl naujos 2 a konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 10 konstatuojamojoje dalyje;

17 pakeitimas (dėl naujos 2 b konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 11 konstatuojamojoje dalyje;

23 pakeitimas (dėl naujos 3 e konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 17 konstatuojamojoje dalyje;

25 pakeitimas (dėl naujos 3 g konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 18 konstatuojamojoje dalyje;

26 pakeitimas (dėl naujos 3 h konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 18 konstatuojamojoje dalyje;

27 pakeitimas (dėl naujos 3 g konstatuojamosios dalies): pakeista formuluotė 19 konstatuojamojoje dalyje;

28 pakeitimas (dėl naujos 3 j konstatuojamosios dalies): pakeista formuluotė 21 konstatuojamojoje dalyje;

29 pakeitimas (dėl naujos 3 k konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 21 konstatuojamojoje dalyje;

31 pakeitimas (dėl naujos 3 m konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 23 konstatuojamojoje dalyje;

39 pakeitimas (dėl naujos 5 a konstatuojamosios dalies): pakeista formuluotė 27 konstatuojamojoje dalyje;

40 pakeitimas (dėl 6 konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 28 konstatuojamojoje dalyje;

44 pakeitimas (dėl 12 konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 34 konstatuojamojoje dalyje;

45 pakeitimas (dėl 13 konstatuojamosios dalies): iš dalies pritarta 36 konstatuojamojoje dalyje;

46 pakeitimas (dėl naujos 13 a konstatuojamosios dalies): pakeista formuluotė 37 konstatuojamojoje dalyje;

47 pakeitimas (dėl 14 konstatuojamosios dalies): pakeista formuluotė 38 konstatuojamojoje dalyje ir 5 straipsnio 2 dalyje;

dėl straipsnių:

50 pakeitimas (dėl naujo 2 straipsnio 2 dalies a punkto): iš dalies pritarta 1 konstatuojamojoje dalyje ir priede (2.1. tikslas);

53 pakeitimas (dėl 3 straipsnio 2 dalies b punkto): iš dalies pritarta 4 straipsnio 1 dalies b punkte;

55 pakeitimas (dėl 4 straipsnio): iš dalies pritarta 7 straipsnio 1 dalyje;

56 pakeitimas (dėl naujos 4 straipsnio 1 a dalies): iš dalies pritarta 7 straipsnio 3 dalies a punkte;

57 pakeitimas (dėl naujos 4 straipsnio 1 b dalies): iš dalies pritarta 7 straipsnio 2 dalyje;

62 pakeitimas (dėl naujos 4 straipsnio 1 g dalies): iš dalies pritarta 5 straipsnio 2 dalyje;

63 pakeitimas (dėl naujo 4 a straipsnio): iš dalies pritarta 9 straipsnyje;

67 pakeitimas (dėl naujo 7 straipsnio 1 dalies a punkto): iš dalies pritarta 8 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktyje;

71 pakeitimas (dėl 10 straipsnio 2 dalies): iš dalies pritarta 13 straipsnio 3 dalyje;

73 pakeitimas (dėl naujos 10 straipsnio 3 a dalies): iš dalies pritarta 13 straipsnio 3 dalies a punkte;

146 pakeitimas (dėl naujo 7 straipsnio 1 dalies a c punkto): iš dalies pritarta 8 straipsnio 1 dalyje;

147 pakeitimas (dėl 10 straipsnio 1 dalies): iš dalies pritarta 13 straipsnio 3 dalies a punkte;

dėl priedo:

79 ir 80 pakeitimai (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 7 straipsnio 3 dalies b punkte;

81 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (1.2.3 tikslas);

85 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (1.1.3 tikslas);

88 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 11 ir 22 konstatuojamosiose dalyse;

89 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (2.2.1 tikslas);

90 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 19 konstatuojamojoje dalyje;

91 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (2.1.2 tikslas);

- 92 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 16 ir 37 konstatuojamosiose dalyse bei priede (2.1 tikslas);
- 93 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (1.1.1 tikslas);
- 98 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 17 ir 23 konstatuojamosiose dalyse bei priede (2.1.1 tikslas);
- 99 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 17 ir 23 konstatuojamosiose dalyse bei priede (2.1.2 tikslas);
- 100 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 2 straipsnio 2 dalyje ir priede (2.2 tikslas);
- 104 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (2.1 tikslas);
- 106 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (1.1.2 tikslas);
- 107 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 16 ir 37 konstatuojamosiose dalyse bei priede (2.1 tikslas);
- 108 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 18 konstatuojamojoje dalyje ir priede (3.1 tikslas);
- 109 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 21 konstatuojamojoje dalyje;
- 110 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 19 konstatuojamojoje dalyje;
- 111 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 18 ir 19 konstatuojamosiose dalyse bei priede (2.2 tikslas);
- 112 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 2 straipsnio 2 dalyje ir priede (2.2 tikslas);
- 115 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 21 konstatuojamojoje dalyje;
- 116 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (3.1 tikslas);
- 117 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 17 ir 23 konstatuojamosiose dalyse bei priede (2.1.2 tikslas);
- 118 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 21 konstatuojamojoje dalyje;
- 119 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (2.1.1 tikslas);
- 120 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (1.2.2 tikslas);
- 121 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 12 konstatuojamojoje dalyje, 2 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnyje bei priede (3 tikslas);
- 123 pakeitimas (dėl 2 priedo): pakeista formuluotė priede (3 tikslas);
- 124 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (3.2 tikslas);
- 125 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 17 konstatuojamojoje dalyje ir priede (3.2.1 tikslas);
- 126 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (3.2.1 tikslas);
- 132 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (1.1.1 tikslas);
- 133 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (3.2.2 tikslas);
- 134 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 12 ir 13 konstatuojamosiose dalyse, 9 straipsnio 1 dalyje ir priede (2.1.1 tikslas);

- 135 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede;
- 136 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta 12 straipsnyje;
- 137 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (1.2.1 tikslas);
- 138 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (1.2.2 tikslas);
- 139 pakeitimas (dėl 2 priedo): iš dalies pritarta priede (3.2.3 tikslas).

d) į bendrąją poziciją neįtraukė 26 pakeitimų (5, 11, 12, 32, 33, 51, 54, 58, 65, 68, 82, 83, 87, 95, 96, 102, 103, 105, 122, 128, 130, 131, 145, 148, 152 ir 153 pakeitimų).

Taryba negali pritarti šiems penkiems pakeitimams dėl su ištekliais susijusių apribojimų, 2006 m. gegužės 17 d. priėmus tarpinstitucinį susitarimą: 64, 97, 114, 127 ir 129 pakeitimams.

IV. IŠVADA

Taryba mano, kad jos bendrojoje pozicijoje, į kurią įtraukti III skirsnio 2 dalies a ir c punktuose minėti pakeitimai, tinkamai atsižvelgiama į Europos Parlamento pirmuoju svarstymu priimtą nuomonę.

Bendrojoje pozicijoje pateikiama probleminių klausimų ir interesų pusiausvyra užtikrinant, kad programos tikslai galėtų būti įgyvendinti nustatant griežtesnį veiksmų ir priemonių skaičių, tikslesnius būdus ir procedūras, kurių formuluotė pakeista laikantis Europos Parlamento pirmuoju svarstymu priimtą nuomonę ir Komisijos iš dalies pakeisto pasiūlymo. Sprendimu bus pagerintas Bendrijos veiksmų efektyvumas visuomenės sveikatos srityje ir gerinamas visuomenės informuotumas apie sveikatos būklę Europos Sąjungoje, taip prisidedant prie Europos Sąjungos piliečių sveikatos gerinimo ir apsaugos.

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 6/2007**Tarybos priimta 2007 m. kovo 22 d.****siekiant priimti ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2007, nustatantį bendrąsias taisykles dėl Bendrijos finansinės paramos teikimo transeuropinių transporto ir energetikos tinklų srityse**

(2007/C 103 E/03)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 156 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje numatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) 2002 m. kovo 15-16 d. Barselonos Europos Vadovų Taryba savo išvadose pabrėžė, kad galingi ir integruoti transporto ir energetikos tinklai yra Europos vidaus rinkos pagrindas, o geresnis esamų tinklų panaudojimas ir trūkstumų atkarpų užbaigimas sudarys sąlygas padidinti veiksmingumą ir konkurencingumą, užtikrinti reikiamą kokybės lygį, sumažinti perkrovos vietų skaičių ir tokiu būdu sukurti stipresnį ilgalaikį gyvybingumą. Šie poreikiai patenka į valstybių ir vyriausybės vadovų 2000 m. kovo 23 ir 24 d. Lisabonos Europos Vadovų Taryboje patvirtintą strategiją, apie kurią nuo to laiko nuolat primenama.
- (2) 2003 m. gruodžio 12-13 d. Briuselio Europos Vadovų Taryba patvirtino Europos veiksmus dėl augimo ragindama Komisiją prireikus nukreipti išlaidas į fizinio kapitalo investicijas, visų pirma investicijas į transeuropinių tinklų infrastruktūrą, kurios prioritetiniai projektai yra esminiai stiprinant vidaus rinkos sanglaudą.
- (3) Vėlavimas įgyvendinant veiksmingas transeuropines jungtis, ypač tarpvalstybinėse atkarpose, gali rimtai pakenkti Bendrijos, valstybių narių ir periferijos regionų, kurie negalėtų arba nebegalėtų visapusiškai naudotis vidaus rinkos teikiamais privalumais, konkurencingumui.

⁽¹⁾ OL C 234, 2005 9 22, p. 69.⁽²⁾ 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 272 E, 2006 11 9, p. 405), 2007 m. kovo 22 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

- (4) 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1692/96/EB, pateikiančiame Bendrijos gaires dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros ⁽³⁾, numatyta, kad transeuropinio transporto tinklo užbaigimo išlaidos nuo 2007 iki 2020 m. sudarys 600 milijardų EUR. Vien prioritetiniams projektams, kaip apibrėžta to sprendimo III priede, būtinų investicijų 2007-2013 m. laikotarpiu suma yra beveik 160 milijardų EUR.

- (5) Tiek Parlamentas, tiek Taryba pabrėžė, kad siekiant šių tikslų būtina sustiprinti ir patikslinti esamas finansines priemones didinant bendro finansavimo Bendrijos dalį taip, kad atsirastų galimybė taikyti didesnę finansavimo Bendrijos dalies procentinį dydį, ypač finansuojant tarpvalstybinio pobūdžio, su tranzitu ar gamtinių kliūčių įveikimu susijusius projektus.

- (6) Remiantis Komisijos komunikatu Europos Parlamentui ir Tarybai dėl vidaus vandens kelių transporto skatinimo įgyvendinant „NAIADES“ ir atsižvelgiant į vidaus vandenų kelių tvarumą, vidaus vandenų kelių projektams turėtų būti skiriamas specialus dėmesys.

- (7) Europos Parlamentas 2005 m. birželio 8 d. rezoliucijoje dėl išsiplėtusios Europos Sąjungos 2007-2013 m. politinių iššūkių ir biudžeto lėšų ⁽⁴⁾ pabrėžė strateginę transporto tinklų svarbą baigiant kurti vidaus rinką ir stiprinant santykius su šalimis kandidatėmis, būsimomis kandidatėmis ir „draugų rato“ šalimis. Be to, jis taip pat išreiškė norą apsvarstyti naujoviškas finansavimo priemones, pvz., paskolų garantijas, europines koncesijas, europines paskolas ir atleidimo nuo palūkanų fondą.

- (8) Pagal 2007-2013 m. daugiametę finansinę programą transeuropiniams transporto ir energetikos tinklams (toliau — atitinkamai TEN-T ir TEN-E) skiriamų sumų nepakanka, kad būtų patenkinti visi poreikiai, susiję su Sprendime Nr. 1692/96/EB (TEN-T) ir Sprendime Nr. 1364/2006/EB ⁽⁵⁾ (TEN-E) nustatytų prioritetinių uždavinių įgyvendinimu. Todėl, siekiant užtikrinti TEN-T ar TEN-E infrastruktūros tęstinumą, ir papildyti viešuosius

⁽³⁾ OL L 228, 1996 9 9. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 1).⁽⁴⁾ OL C 124 E, 2006 5 25, p. 373.⁽⁵⁾ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1364/2006/EB, nustatantis gaires transeuropiniams energetikos tinklams (OL L 262, 2006 9 22, p. 1).

ir privačius nacionalinio finansavimo šaltinius, šiuos išteklius tikslinga nukreipti į tam tikrų kategorijų projektus, kurie visam tinklui suteiktų didžiausią pridėtinę vertę, visų pirma į su tarpvalstybinėmis atkarpomis, įskaitant jūrų greitkelius, susijusius projektus ir pralaidumo trukdžiams, pavyzdžiui, natūralioms kliūtims, šalinti skirtus projektus. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas koordinuotam tam tikrų projektų įgyvendinimui, pagal Sprendimo Nr. 1692/96/EB 17a straipsnį gali būti paskirti Europos koordinatoriai.

- (9) Atsižvelgiant į tai, kad investicijoms į TEN-T prioritetinius projektus reikia dar maždaug 250 milijardų EUR, ir į tai, kad europinio finansavimo orientacinis dydis transporto srityje 2007-2013 m. — 8 013 milijonų EUR — yra tik maža dalis to biudžeto, kuris būtinas siekiant užbaigti prioritetinius projektus, Komisija turėtų, su Europos koordinatorių pagalba (tais atvejais, kai jie yra paskirti), imtis veiksmų paremiant ir koordinuojant valstybių narių pastangas finansuoti ir užbaigti, laikantis nustatyto tvarkaraščio, suplanuotus TEN-T. Komisijos turėtų įgyvendinti nuostatas dėl Sprendime Nr. 1692/96/EB minėtų Europos koordinatorių. Ji taip pat turėtų tirti ir kartu su valstybėmis narėmis bandyti išspręsti ilgalaikę finansinę problemą, kurią kelia viso TEN-T kūrimas ir valdymas, atsižvelgdama į tai, kad kūrimo laikotarpis apima bent du septynių metų biudžetinius laikotarpius, o tikėtina naujos infrastruktūros naudojimo trukmė yra mažiausiai vienas šimtmetis.
- (10) Sprendime Nr. 1364/2006/EB nustatomi tikslai, prioritetiniai veiksmai ir bendro intereso projektai TEN-E vystyti, įskaitant prioritetinius projektus, o pirmenybė atitinkamai skiriama projektams, paskelbtiems europinės svarbos projektais. Investicijos, būtinos siekiant užtikrinti galimybę visoms valstybėms narėms visapusiškai dalyvauti vidaus rinkoje ir užbaigti jungtis su kaimyninėmis šalimis, vien tik prioritetiniams projektams nuo 2007 m. iki 2013 m. sudaro 28 milijardus EUR.
- (11) 2003 m. gruodžio 12-13 d. Europos Vadovų Taryba taip pat paragino Komisiją toliau nagrinėti, ar būtina sukurti konkrečią Bendrijos garantinę priemonę siekiant apsidrausti nuo tam tikros rizikos, galinčios kilti baigus TEN-T projektų įgyvendinimo darbus. Energetikos srityje Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją prirėkus nukreipti išlaidas į fizinio kapitalo investicijas siekiant paskatinti augimą.
- (12) 1995 m. rugsėjo 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2236/95, nustatančiu bendrąsias taisykles dėl Bendrijos finansinės pagalbos teikimo transeuropinių tinklų srityje ⁽¹⁾, jau daroma nemaža pažanga, kadangi paskelbtiems prioritetiniams projektams jame leidžiama taikyti iki 20 % padidintą finansavimo procentinį dydį. Vis dėlto jis ir toliau lieka priklausomas nuo įgyvendinimo taisyklių,

kurias reikia supaprastinti, ir nuo bendro biudžeto, kurio ištekliai yra riboti. Todėl atrodo būtina papildyti nacionalinio viešojo sektoriaus ir privatų finansavimą padidinant Bendrijos paramą tiek lėšų sumos, tiek pagalbos procentinių dydžių prasme, siekiant sustiprinti Bendrijos lėšų įtaką ir tokiu būdu sudaryti sąlygas įgyvendinti pasirinktus prioritetinius projektus.

- (13) Tikslinga reglamentu sukurti programą, nustatančią bendrąsias taisykles dėl Bendrijos finansinės paramos TEN-T ir TEN-E srityje teikimo. Ta programa, kurią vykdant būtina laikytis Bendrijos teisės, ypač aplinkosaugos srityje, turi būti prisidedama prie vidaus rinkos stiprinimo ir daromas stimuliuojantis poveikis Bendrijos konkurencingumui bei ekonomikos augimui.
- (14) Bendrijos finansinė parama iš transeuropinių tinklų biudžeto, be to, kad ji turėtų būti koncentruojama į didžiausią Europos pridėtinę vertę sukuriančius projektus arba projektų dalis, turėtų skatinti šalis sparčiau įgyvendinti Sprendimuose Nr. 1692/96/EB ir Nr. 1364/2006/EB numatytus prioritetinius projektus. Ja taip pat turėtų būti sudarytos sąlygos finansuoti kitus tuose sprendimuose apibrėžtus bendro intereso Europos infrastruktūros projektus.
- (15) Bendrijos finansinė parama suteikiama siekiant vystyti investicijų į TEN-T ir TEN-E projektus, pateikti tvirtus finansinius įsipareigojimus, sutelkti institucinius investuotojus ir skatinti finansinę viešojo ir privataus sektorių partnerystę. Energetikos srityje finansinė parama pirmiausia siekiama padėti įveikti finansines kliūtis, galinčias iškilti rengiant projektus ar atliekant parengiamuosius darbus iki statybų etapo, ir ja turėtų būti visų pirma finansuojami prioritetinių projektų skyriai, skirti tarpvalstybinėms atkarpoms, ir jungtys su kaimyninėmis šalimis.
- (16) 2005 m. liepos 4 d. Komisijos komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Europos geležinkelių tinklo signalizacijos sistemos ETEVS/ETKS plėtojimo pabrėžiama, kad siekiant užtikrinti TEN-T tarpusavio sąveikumą svarbu greitai ir suderintai pereiti prie šios sistemos. Tam reikia kryptingos ir terminuotos Bendrijos paramos geležinkelio linijų įrenginiams ir geležinkelių riedmenų įrangai.
- (17) Tam tikruose projektuose atitinkamoms valstybėms narėms gali atstovauti tarptautinės organizacijos. Tam tikrų projektų įgyvendinimą Komisija gali patikėti bendroms įmonėms, nurodytoms Sutarties 171 straipsnyje. Dėl šių konkrečių atvejų šiame reglamente būtina išplėsti Bendrijos finansinės paramos gavėjo sąvoką.

⁽¹⁾ OL L 228, 1995 9 23, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1159/2005 (OL L 191, 2005 7 22, p. 16).

- (18) Siekiant patenkinti konkrečius kiekvieno projekto poreikius ir padidinti Bendrijos finansinės paramos veiksmingumą bei vertę, ši parama gali būti įvairių formų: subsidijos tyrimams ir darbams, subsidijos paslaugų užtikrinimo išmokoms, palūkanų subsidijos, paskolų garantijos ar dalyvavimas rizikos kapitalo fonduose. Bendrijos finansinė parama, neatsižvelgiant į jos formą, turėtų būti teikiama pagal 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾ nuostatas ir jo įgyvendinimo taisykles, išskyrus tuos atvejus, kai šiame reglamente nuo minėtų taisyklių aiškiai nukrypstama. Paskolų garantijų suteikimas ir dalyvavimas rizikos kapitalo fonduose grindžiamas rinkos principais ir taip siekiama užtikrinti ilgesnį savo veiklos finansavimą.
- (19) Įgyvendinant Bendrijos finansinę paramą, skirtą didelės apimties, kelerių metų trukmės projektams, būtų patartina leisti Bendrijai priiimti daugiamečius išsipareigojimus, atskiriant pagal finansuojamą projektą ir kasmet tvirtinamus išsipareigojimų asignavimus. Sumažinti netikrumą, susijusį su tų projektų užbaigimu, ir sutelkti valstybinio ir privataus sektorių investuotojus bus galima tik tada, jei Bendrija priims tvirtus, patrauklius ir ilgalaikius finansinius išsipareigojimus. Į daugiamečią programą įtraukti projektai priskiriami labiausiai prioritetiniams TEN-T vystymo projektams, kaip nurodyta Sprendime Nr. 1692/96/EB, todėl jų atžvilgiu būtina imtis tolesnių Bendrijos veiksmų, užtikrinančių jų sklandų ir veiksmingą užbaigimą.
- (20) Tikslinga skatinti institucines arba sutartines valstybinio ir privataus finansavimo formas, kurių veiksmingumas jau įrodytas, taikant su konkurencijos teise ir vidaus rinka suderinamas teises garantijas, bei skleisti gerą patirtį valstybėse narėse.
- (21) Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas Bendrijos veiksmų, kurie daro poveikį transeuropiniams tinklams, veiksmingam koordinavimui, visų pirma finansavimui iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bei Europos investicijų banko (toliau — EIB) veiksmams.
- (22) Šiuo reglamentu visam jo įgyvendinimo laikotarpiui turėtų būti nustatomas finansinis paketas, tapsiantis svarbiausiu orientaciniu dydžiu biudžeto institucijai kasmetinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽²⁾ 37 punkte.
- (23) Šio reglamento įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti priimtos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽³⁾.
- (24) Atsižvelgiant į kiekvienos TEN-T ir TEN-E sudedamosios dalies raidą ir joms būdingas savybes bei siekiant kuo veiksmingesnio valdymo, tikslinga numatyti keletą atskirų reglamentų, apimančių tas sritis, kurioms iki šiol buvo taikomas Reglamentas (EB) Nr. 2236/95.
- (25) Vadovaujantis šiuo reglamentu bendrąsias taisykles dėl Bendrijos finansinės paramos teikimo TEN-T ir TEN-E srityse reikėtų nustatyti laikantis Bendrijos teisės ir politikos nuostatų, visų pirma konkurencijos, aplinkosaugos, sveikatos, tvaraus vystymosi ir viešųjų pirkimų srityse bei suderinus jas su veiksmingu Bendrijos sąveikos politikos įgyvendinimu.
- (26) Kadangi šio reglamento tikslo, t. y. TEN-T ir TEN-E įgyvendinimo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl poreikio koordinuoti nacionalines priemones, to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje numatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente pagal Sutarties 155 straipsnio 1 dalį apibrėžiamos Bendrijos finansinės paramos suteikimo bendro intereso projektams transeuropinių tinklų transporto ir energetikos srityse sąlygos, metodai ir procedūros.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame reglamente:

- 1) bendro intereso projektas — projektas arba projekto dalis, laikomi Bendrijos bendro intereso projektais transporto srityje pagal Sprendimą Nr. 1692/96/EB ar energetikos srityje pagal Sprendimą 1364/2006/EB;

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1995/2006 (OL L 390, 2006 12 30, p. 1).

⁽²⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

⁽³⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

- 2) prioritetinis projektas transporto srityje yra bendro intereso projektas, priskiriamas Sprendimo Nr. 1692/96/EB III priede numatytaia ašiai arba tame priede numatytas bet kuris kitas projektas, o energetikos srityje — bendro intereso projektas, kuris laikomas Bendrijos prioritetu pagal Sprendimą Nr. 1364/2006/EB;
- 3) Europinės svarbos projektas — energetikos srityje parengtas projektas, kuris yra priskiriamas Sprendime Nr. 1364/2006/EB nurodytai prioritetinei ašiai ir kuris yra tarpvalstybinio pobūdžio arba turi didelės įtakos tarpvalstybiniams perdavimo pajėgumams;
- 4) projekto dalis — finansiniu, techniniu ar laiko požiūriu nepriklausoma veikla, padedanti įgyvendinti projektą;
- 5) tarpvalstybinė atkarpa yra Sprendimo Nr. 1692/96/EB 19b straipsnyje nurodytos tarpvalstybinės atkarpos ir tarpvalstybinės atkarpos, kurios, eidamos per trečiąją šalį, užtikrina dviejų valstybių narių vykdomo prioritetinio projekto tęstinumą;
- 6) pralaidumo kliūtis — transporto srityje yra greitį ir (arba) pralaidumą ribojanti kliūtis, dėl kurios negalima užtikrinti nenutrūkstamų transporto srautų;
- 7) paramos gavėjas — viena ar kelios valstybės narės, tarptautinės organizacijos ar Sutarties 171 straipsnyje nurodytos bendros įmonės ar valstybinės arba privačios įmonės arba įstaigos, visapusiškai atsakingos už projektą ir siūlančios investuoti nuosavas lėšas arba trečiųjų šalių suteiktas lėšas projektui įgyvendinti;
- 8) tyrimai — veikla, būtina pasirengti projekto įgyvendinimui, įskaitant parengiamuosius, įgyvendinamumo, įvertinimo ir patvirtinimo tyrimus, bei kitos techninės pagalbos priemonės, įskaitant išankstinius veiksmus, reikalingus projektui apibrėžti ir visapusiškai plėtoti bei sprendimui dėl jo finansavimo priimti, pvz., patikrinimo vietoje veiksmai ir finansinio paketo parengimas;
- 9) darbai — sudėtinių dalių, sistemų ir paslaugų pirkimas, tiekimas ir įdiegimas bei statybos ir įrengimo darbai, susiję su projektu, įskaitant įrengimų priėmimą ir pritaikymą projektui;
- 10) projekto kaštai — bendri paramos gavėjo patirti su projekto įgyvendinimu tiesiogiai susijusių tyrimų arba darbų kaštai;
- 11) reikalavimus atitinkantys kaštai — projekto kaštų dalis, į kurią Komisija atsižvelgia apskaičiuodama Bendrijos finansinę paramą;
- 12) paskolų garantijų priemonė — EIB suteikta garantija, susijusi su likvidumo palaikymo rezervu, skirtu bendro intereso projektams transporto srityje. Ji apima skolos aptarnavimo riziką, susijusią su paklausos trūkumu ir dėl to atsiradusiu nenumatytu pajamų praradimu pradinio projekto veiklos etapu. Paskolų garantijų priemonė apima tik tuos projektus, kurių finansinis perspektyvumas visiškai ar iš dalies grin-

džiamas pajamomis, rinkliavomis ar kitomis įplaukomis, kurias moka vartotojai ar paramos gavėjai ar kurios mokamos jų vardu;

- 13) paslaugų užtikrinimo išmokų schemas — finansavimo schemas infrastruktūros projektams, kuriuos įgyvendino ir valdo privatūs investuotojai, gaunantys periodines išmokas už infrastruktūros paslaugas pasibaigus statybos etapui. Išmokų dydis priklauso nuo sutartimis nustatytų rezultatų įgyvendinimo laipsnio. Paslaugų užtikrinimo išmokos mokamos sutartis sudarančiosios institucijos ir projekto rėmėjo sutarties galiojimo laikotarpiu bei yra skirtos statybos, finansavimo, priežiūros ir veiklos kaštams padengti.

II SKYRIUS

REIKALAVIMUS ATITINKANTYS PROJEKTAI, FINANSINĖS PARAMOS FORMOS IR BŪDAI, FINANSAVIMO DERINIMAS

3 straipsnis

Reikalavimai projektams ir paraiškoms suteikti Bendrijos finansinę paramą

1. Pagal šį reglamentą Bendrijos finansinė parama gali būti teikiama tik bendro intereso projektams.

Paraiškos suteikti Bendrijos finansinę paramą tokiems projektams laikomos atitinkančiomis reikalavimus, jei laikomasi Bendrijos teisės nuostatų.

2. Vien tik transporto srityje projektas laikomas atitinkančiu reikalavimus, jei paraišką suteikti Bendrijos finansinę paramą pateikęs subjektas arba atitinkamais atvejais atitinkamos valstybės narės įsipareigoja finansiškai prisidėti prie pateikto projekto, prireikus pasitelkiant privačias lėšas.

3. Transporto projektams, susijusiems su tarpvalstybinėmis atkarpomis arba tų atkarpų dalimis, gali būti skiriama Bendrijos finansinė parama, jei atitinkamos valstybės narės arba valstybės narės ir trečiosios šalys yra raštu sudariusios sutartį dėl tarpvalstybinių atkarpų užbaigimo. Išimtiniais atvejais, kai projektas yra reikalingas prisijungti prie kaimyninės valstybės narės ar trečiosios šalies tinklo, tačiau faktiškai siena nėra kertama, pirmiau nurodytas susitarimas raštu nėra būtinas.

4 straipsnis

Paraiškų suteikti Bendrijos finansinę paramą pateikimas

Paraiškas suteikti Bendrijos finansinę paramą Komisijai teikia viena arba kelios valstybės narės arba, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, tarptautinės organizacijos, bendros įmonės, valstybinės arba privačios įmonės arba įstaigos.

Paraiškų suteikti finansinę paramą pateikimo būdai nustatomi pagal 9 straipsnio 1 dalį.

5 straipsnis

Projektų atranka

1. Bendrijos finansinė parama skiriama bendro intereso projektams atsižvelgiant į tai, kiek jais prisidedama įgyvendinant Sprendimuose Nr. 1692/96/EB ir Nr. 1364/2006/EB apibrėžtus tikslus ir prioritetus.

2. Transporto srityje ypatingas dėmesys skiriamas šiems projektams:

- a) prioritetiniams projektams;
- b) projektams, skirtiems pralaidumo kliūtims pašalinti, visų pirma prioritetinių projektų tarpe;
- c) bendrai bent dviejų valstybių narių pateiktiems ar remiamiems projektams, visų pirma tiems, kurie apima tarpvalstybines atkarpas;
- d) projektams, kuriais prisidedama prie tinklų nepertraukiamumo ir jų pajėgumų optimizavimo;
- e) projektams, kuriais prisidedama prie TEN-T teikiamų paslaugų kokybės gerinimo ir kurie, *inter alia*, su infrastruktūra susijusiais veiksmais skatina vartotojų saugą ir saugumą bei užtikrina nacionalinių tinklų sąveiką;
- f) projektams, susijusiems su geležinkelio, kelių, oro, jūrų, vidaus vandenų kelių ir pakrančių transporto eismo valdymo sistemų vystymu ir diegimu, kuriais užtikrinama nacionalinių tinklų sąveika;
- g) projektams, prisidedantiems prie vidaus rinkos užbaigimo, bei
- h) projektams, kuriais prisidedama prie transporto rūšių subalansavimo, pirmenybę teikiant ekologiškiausioms transporto rūšims, pavyzdžiui, vidaus vandenų keliams.

3. Energetikos srityje ypatingas dėmesys skiriamas europinės svarbos projektams, kuriais prisidedama prie:

- a) ekonominės ir socialinės sanglaudos stiprinimo plėtojant tinklus, kad būtų sumažinta mažiau palankias sąlygas turinčių Bendrijos regionų ir salų izoliacija;
- b) tinklo pajėgumų optimizavimo ir vidaus energetikos rinkos užbaigimo, visų pirma projektuose, susijusiuose su tarpvalstybinėmis atkarpomis;
- c) energijos tiekimo patikimumo, tiekiamos energijos išteklių diversifikavimo ir visų pirma tarpusavio jungčių su trečiojomis šalimis;
- d) atsinaujinančiųjų energijos šaltinių sujungimo bei
- e) tarpusavyje sujungtų tinklų saugumo, patikimumo ir sąveikos.

4. Priimant sprendimą suteikti Bendrijos finansinę paramą, *inter alia*, atsižvelgiama į:

- a) projekto parengtį;
- b) Bendrijos paramos skatinamąjį poveikį valstybiniam ir privačiam finansavimui;
- c) finansinio paketo patikimumą;
- d) socialinį ir ekonominį poveikį;
- e) pasekmes aplinkai;
- f) būtinybę įveikti finansines kliūtis bei
- g) projektų sudėtingumą, pavyzdžiui, atsirandantį dėl poreikio kirsti natūralią kliūtį.

6 straipsnis

Bendrijos finansinės paramos formos ir būdai

1. Bendro intereso projektams teikiama Bendrijos finansinė parama gali būti vienos ar kelių toliau nurodytų formų:

- a) subsidijos tyrimams arba darbams;
- b) transporto srityje — subsidijos darbams pagal paslaugų užtikrinimo išmokų schemas;
- c) EIB ar kitų valstybinių arba privačių finansų įstaigų suteiktų paskolų palūkanų subsidijos;
- d) finansinis įnašas, skirtas atidėjimams ir kapitalo paskirstymui garantijoms, kurias iš nuosavų išteklių taikant paskolų garantijų priemonę suteikia EIB. Šios garantijos negali būti teikiamos ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui nuo projekto įgyvendinimo pradžios. Išimtiniais tinkamai pagrįstais atvejais garantija gali būti suteikiama ne ilgesniam kaip septynerių metų laikotarpiui. Paskolų garantijų priemonei skirtas įnašas iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto negali būti didesnis kaip 500 milijonų EUR. EIB prisideda tokia pačia suma. Bendrijos dalyvavimas taikant paskolų garantijų priemonę, įskaitant valdymo mokesčius ir kitus reikalavimus atitinkančius kaštus, apribojamas paskolų garantijų priemonei skirta Bendrijos įnašo suma nenumatant papildomų įsipareigojimų Europos Sąjungos bendrajame biudžete. Likusią visų veiksmų riziką prisiima EIB. Paskolų garantijų priemonės įgyvendinimo pagrindiniai terminai, sąlygos ir procedūros išdėstytos priede;
- e) rizikos kapitalo dalyvavimas investiciniams fondams ar palyginamoms finansų įmonėms, visų pirma siekiant suteiktitranseuropinių tinklų projektams rizikos kapitalą ir pritraukti dideles investicijas iš privataus sektoriaus; tokie rizikos kapitalo įnašai negali viršyti 1 % biudžeto išteklių, numatytų pagal 18 straipsnį;
- f) finansinis įnašas, skirtas su projektais susijusiai bendrų įmonių veiklai finansuoti.

2. 1 dalies a, b, c ir f punktuose nurodytų formų Bendrijos finansinės paramos suma nustatoma atsižvelgiant į 5 straipsnyje nurodytus kriterijus ir neviršija šių dydžių:

a) tyrimų atveju: 50 % reikalavimus atitinkančių kaštų, neatsižvelgiant į bendro intereso projekto rūšį;

b) darbų atveju:

i) transporto srities prioritetiniams projektams:

— ne daugiau kaip 20 % reikalavimus atitinkančių kaštų;

— ne daugiau kaip 30 % reikalavimus atitinkančių kaštų tarpvalstybinėse atkarpose, jei atitinkamos valstybės narės pateikė Komisijai visas būtinas projekto finansinio perspektyvumo garantijas ir jo įgyvendinimo tvarkaraštį;

ii) projektams energetikos srityje: ne daugiau kaip 10 % reikalavimus atitinkančių kaštų;

iii) ne prioritetiniams projektams transporto srityje: ne daugiau kaip 10 % reikalavimus atitinkančių kaštų;

c) Europos geležinkelių eismo valdymo sistemos (ERTMS) atveju:

i) geležinkelio linijų įrenginiams: ne daugiau kaip 50 % reikalavimus atitinkančių tyrimų ir darbų kaštų;

ii) riedmenų įrangai:

— ne daugiau kaip 50 % reikalavimus atitinkančių prototipų kūrimo ir įgyvendinimo kaštų, patiriamų diegiant ERTMS esamuose riedmenyse, jei prototipas yra sertifikuotas bent dvejose valstybėse narėse,

— ne daugiau kaip 50 % reikalavimus atitinkančių serijinės įrangos, skirtos ERTMS įdiegimui riedmenyse, kaštų; tačiau Komisija, atsižvelgdama į daugiametę programą, nustato maksimalią paramos sumą vienam traukos vienetai;

d) kelių, oro, vidaus vandenų kelių, jūrų ir pakrančių eismo valdymo sistemų atveju: ne daugiau kaip 20 % reikalavimus atitinkančių darbų kaštų.

3. Laikydamosi 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos, Komisija patvirtina šio straipsnio 1 dalies c ir e punktuose nurodytų priemonių įgyvendinimo priemones.

7 straipsnis

Kita finansinė parama ir priemonės

1. EIB veiksmai yra suderinami su pagal šį reglamentą teikiama finansine parama.

2. Komisija koordinuoja ir užtikrina pagal šį reglamentą bendrai finansuojamų projektų ir su jais susijusių kitais Bendrijos įnašais ir finansinėmis priemonėmis remiamų veiksmų, taip pat EIB veiksmų nuoseklumą.

III SKYRIUS

PROGRAMAVIMAS, ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

8 straipsnis

Daugiametė ir metinė darbo programos

1. Sudarydama daugiametę ir metinę darbo programą, Komisija 15 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka taiko 5 straipsnyje nustatytus kriterijus ir vadovaujasi pagal Sprendimus Nr. 1692/96/EB ir Nr. 1364/2006/EB apibrėžtais tikslais ir prioritetais.

2. Daugiametė darbo programa transporto srityje taikoma prioritetiniams projektams bei kelių, oro, geležinkelio, vidaus vandenų kelių ir pakrančių bei jūrų eismo valdymo sistemoms. Finansinio paketo dydis turi sudaryti 80 - 85 % transportui numatytų biudžeto išteklių, nurodytų 18 straipsnyje.

3. Metinėje darbo programoje transporto srityje bendro intereso projektams, nenumatytiems daugiametėje programoje, taikomi finansinės paramos teikimo kriterijai.

4. Metinėje darbo programoje energetikos srityje bendro intereso projektams taikomi finansinės paramos teikimo kriterijai.

5. Daugiametė darbo programa peržiūrima ne vėliau kaip ją įpusėjus, ir prireikus ji patikslinama 15 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

9 straipsnis

Bendrijos finansinės paramos teikimas

1. Kiekvieną kartą paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus remiantis 8 straipsnio 1 dalyje nurodytomis daugiamete arba metine darbo programomis, veikdama 15 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka Komisija nusprendžia, kokią finansinės paramos sumą suteikti atrinktiems projektams ar jų dalims. Komisija nurodo jų įgyvendinimo sąlygas ir būdus.

2. Apie finansinės paramos skyrimą Komisija informuoja paramos gavėjus ir atitinkamas valstybes nares.

10 straipsnis

Finansinės nuostatos

1. Biudžeto įsipareigojimus galima suskaidyti į metines išmokas. Kiekvienais metais Komisija nustato metinių išmokų įsipareigojimus atsižvelgdama į projektų arba projektų etapų, kuriems teikiama finansinė parama, įgyvendinimo pažangą, numatomus poreikius ir biudžeto galimybes.

Orientacinis atskirų metinių išmokų įsipareigojimų tvarkaraštis pateikiamas paramos gavėjams ir atitinkamoms valstybėms narėms.

2. Bendrijos parama gali būti naudojama tik su projektu susijusioms išlaidoms, kurias patiria už projekto įgyvendinimą atskirai paramos gavėjai ar trečiosios šalys, padengti.

Išlaidos laikomos atitinkančiomis reikalavimus nuo tos dienos, kurią pateikiama paraiška suteikti paramą. Pradedant 2007 m. sausio 1 d. išlaidos, patirtos vykdant projektus į daugiametę programą įtrauktus projektus, gali būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus nuo einamųjų metų sausio 1 d.

PVM, išskyrus negrąžintiną PVM, nelaikomas reikalavimus atitinkančiais kaštais.

3. Išmokos mokamos kaip išankstinis finansavimas, tarpinės išmokos ir likutis.

Mokėjimo būdai nustatomi pirmiausia atsižvelgiant į infrastruktūros projektų daugiametį įgyvendinimą.

Išankstinis finansavimas ar atitinkamais atvejais pirmoji išmoka išmokami suteikus finansinę paramą.

Bet kokios tarpinės išmokos mokamos remiantis paraiškomis dėl mokėjimo ir laikantis 13 straipsnio nuostatų.

Likutis išmokamas patvirtinus galutinę projekto ataskaitą, kurią pateikia paramos gavėjas ir patvirtina atitinkama valstybės narė. Galutinėje ataskaitoje visų pirma išsamiai nurodomos visos faktiškai patirtos išlaidos.

4. Jei naudojamos paslaugų užtikrinimo išmokų schemos, pirmoji išankstinio finansavimo išmoka išmokama per ne ilgesnį kaip trijų metų laikotarpį po Bendrijos finansinės paramos suteikimo, valstybėms narėms patvirtinus, kad projektas pradėtas, ir pateikus atitinkamą viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės sutartį. Kitos išankstinio finansavimo išmokos gali būti mokamos valstybėms narėms patvirtinus, kad projektas toliau vykdomas.

Likutis išmokamas prasidėjus projekto veiklos etapui, patikrinus, ar infrastruktūra sukurta, valstybėms narėms patvirtinus, jog išlaidos, kurias prašoma padengti, buvo faktiškai patirtos, ir pagrindus visą turimų lėšų išmokų sumą, atitinkančią Bendrijos finansinės paramos sumą.

Jei dėl to, kad infrastruktūra nesukurta, paslaugų užtikrinimo išmokos mokėti nereikia, Komisija susigrąžina savo išankstinio finansavimo išmokas.

11 straipsnis

Valstybių narių atsakomybė

1. Savo atsakomybės ribose valstybės narės deda visas pastangas, kad įgyvendintų bendro intereso projektus, kuriems pagal šį reglamentą teikiama Bendrijos finansinė parama.

2. Valstybės narės vykdo projektų techninę stebėseną ir finansinę kontrolę glaudžiai bendradarbiaudamos su Komisija ir patvirtina išlaidų, patirtų vykdant projektą ar jo dalį, faktą bei pagrįstumą. Valstybės narės gali prašyti Komisijos dalyvauti patikrinimuose vietoje.

3. Valstybės narės informuoja Komisiją apie pagal 2 dalį vykdomas priemones ir visų pirma pateikia kontrolės, valdymo ir stebėsenos sistemų, sukurtų siekiant užtikrinti sėkmingą projektų įgyvendinimą, aprašymą.

12 straipsnis

Suderinamumas su Bendrijos teise ir politika

Pagal šį reglamentą finansuojami projektai įgyvendinami laikantis Bendrijos teisės ir atsižvelgiant į bet kurią susijusią Bendrijos politiką, visų pirma konkurencijos, aplinkos apsaugos, sveikatos, tvaraus vystymosi, viešųjų pirkimų ir tarpusavio sąveikumo srityse.

13 straipsnis

Paramos atšaukimas, sumažinimas, sustabdymas ir nutraukimas

1. Komisija, po atitinkamo patikrinimo ir pranešusi paramos gavėjui bei atitinkamoms valstybėms narėms, kad jie gali pateikti savo pastabas per nustatytą laikotarpį:

a) atšaukia, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, finansinę paramą projektams ar jų dalims, kurie nebuvo pradėti įgyvendinti per dvejus metus nuo paramos teikimą reglamentuojančiose sąlygose nustatytos projekto įgyvendinimo pradžios datos;

b) gali sustabdyti, sumažinti arba nutraukti finansinę paramą:

i) jei įgyvendinant projektą ar projekto dalį padaroma Bendrijos teisės nuostatų pažeidimų; ir

ii) jei neįvykdomos sąlygos, reglamentuojančios finansinę paramą, visų pirma tuo atveju, jei be Komisijos pritarimo buvo padarytas svarbus pakeitimas, turintis įtakos projekto pobūdžiui ar įgyvendinimo tvarkai;

c) gali, atsižvelgdama į visus svarbius veiksnius, pareikalauti grąžinti suteiktą finansinę paramą, jeigu per ketverius metus nuo paramos teikimą reglamentuojančiose sąlygose nustatytos pabaigos datos, projekto, kuriam buvo skirta finansinė parama, dalis nebuvo užbaigta.

2. Komisija gali susigrąžinti visas jau išmokėtas sumas ar jų dalį:

- a) kai tai yra būtina, visų pirma atšaukus, nutraukus ar sumažinus finansinę paramą arba paprašius ją grąžinti; ar
- b) tuo atveju, kai Bendrijos parama projekto daliai yra kaupiama.

14 straipsnis

Bendrijos finansinių interesų apsauga

1. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti kontrolę arba patikrinimus vietoje, vadovaudamasi 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentu (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspekcijų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų ⁽¹⁾.

2. Sąlygose, reglamentuojančiose Bendrijos finansinės paramos teikimą, visų pirma gali būti numatyta, kad Komisija arba jos įgaliotas atstovas atlieka stebėseną ir finansų patikrinimus ir kad Audito Rūmai atlieka auditą, prireikus — vykdomą vietoje.

3. Atitinkama valstybė narė ir Komisija nedelsiant pasikeičia visa susijusia informacija apie atliktų patikrinimų rezultatus.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Komitetas.
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai laikantis to sprendimo 8 straipsnio nuostatų.
3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.
4. EIB paskiria atstovą į komitetą, kuris nedalyvauja balsuojant.

16 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija ir valstybės narės, kurioms padeda paramos gavėjai, gali vertinti projektų vykdymo metodus ir jų įgyvendinimo poveikį tam, kad galėtų nustatyti, ar buvo pasiekti tikslai, įskaitant tikslus aplinkos apsaugos srityje.

2. Komisija gali paprašyti valstybės narės paramos gavėjos pateikti konkretų projektų, finansuojamų pagal šį reglamentą, įvertinimą arba prireikus jai suteikti tokių projektų vertinimui atlikti reikalingą informaciją ir pagalbą.

⁽¹⁾ O L L 292, 1996 11 15, p. 2.

17 straipsnis

Informavimas ir viešumas

1. Komisija kas dvejus metus pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pranešimą apie veiksmus, kurių buvo imtasi pagal šį reglamentą. Šiame pranešime pateikiamas rezultatų, pasiektų naudojant Bendrijos finansinę paramą, įvairiose skirtingose taikymo srityse įvertinimas, atsižvelgiant į pirminius tikslus, taip pat skyrius apie to laikotarpio daugiametės programos turinį ir įgyvendinimą. Šiame pranešime taip pat pateikiama informacija apie kiekvieno projekto finansavimo šaltinius.

2. Atitinkamos valstybės narės ir atitinkamais atvejais paramos gavėjai užtikrina, kad apie paramą, suteiktą pagal šį Reglamentą, būtų tinkamai paskelbta, kad visuomenė būtų informuojama apie Bendrijos vaidmenį įgyvendinant projektus.

18 straipsnis

Biudžeto lėšos

1. Finansinis paketas šiam reglamentui įgyvendinti 2007-2013 m. yra 8 168 000 000 EUR, iš kurių 8 013 000 000 EUR skiriami TEN-T, o 155 000 000 EUR — TEN-E.

2. Metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydama daugiametės finansinės programos ribų.

19 straipsnis

Nuostatos dėl patikslinimo

Iki 2010 m. pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai bendrą pranešimą apie patirtį taikant šiuo reglamentu numatytus Bendrijos finansinės paramos teikimo mechanizmus.

Europos Parlamentas ir Taryba, laikydamiesi Sutarties 156 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytos tvarkos, nusprendžia, ar ir kokiomis sąlygomis šiuo reglamentu numatyti mechanizmai toliau naudojami arba iš dalies keičiami pasibaigus šio reglamento 18 straipsnyje nurodytam laikotarpiui.

20 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje dienos.

Jis taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d.

Veiksmai transporto ir energetikos srityse, pradėti iki šio reglamento taikymo datos, toliau vykdomi pagal Reglamento (EB) Nr. 2236/95 redakciją, galiojančią 2006 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

Tarybos vardu

Pirmininkas

...

PRIEDAS

PAGRINDINIAI 6 STRAIPSNIO 1 DALIES D PUNKTE NURODYTOS PASKOLŲ GARANTIJŲ PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERMINAI, SĄLYGOS IR PROCEDŪROS

EIB yra riziką pasidalijantis partneris ir Bendrijos vardu administruoja ES įnašą į paskolų garantijų priemonę. Išsamesni paskolų garantijų priemonės įgyvendinimo terminai ir sąlygos, įskaitant jos stebėseną ir kontrolę, nustatomi Komisijos ir EIB bendradarbiavimo susitarime, atsižvelgiant į šiame priede nustatytas nuostatas.

TEN TRANSPORTO PROJEKTAMS SKIRTA PASKOLŲ GARANTIJŲ PRIEMONĖ															
Bendrijos įnašas	1. Nepažeidžiant koregavimo procedūros, nustatytos 2 dalyje, EIB sudaromos sąlygos naudoti įnašą iš ES bendrojo biudžeto į paskolų garantijų priemonę pagal tokį tvarkaraštį: <table> <tr> <td>2007</td><td>10 milijonų EUR</td></tr> <tr> <td>2008</td><td>35 milijonų EUR</td></tr> <tr> <td>2009</td><td>60 milijonų EUR</td></tr> <tr> <td>2010</td><td>80 milijonų EUR</td></tr> <tr> <td>2011</td><td>105 milijonų EUR</td></tr> <tr> <td>2012</td><td>110 milijonų EUR</td></tr> <tr> <td>2013</td><td>100 milijonų EUR</td></tr> </table> 2. 2007–2009 m. Komisija sumoka EIB metines sumas, kaip nurodyta pirmiau pateiktame tvarkaraštyje. Nuo 2010 m. EIB paprašo pervesti į patikos sąskaitą sumas, neviršijančias sukaupto dydžio tvarkaraštyje. Prašymas pateikiamas iki ankstesnių metų gruodžio 31 d., o prie jo pridedama prognozė dėl tvarkaraštyje suplanuoto Bendrijos įnašo poreikio. Šia prognoze grindžiamas paklausa pagrįstas pirmiau nurodytų metinių išmokų koregavimas, dėl kurio sprendimas priimamas laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.	2007	10 milijonų EUR	2008	35 milijonų EUR	2009	60 milijonų EUR	2010	80 milijonų EUR	2011	105 milijonų EUR	2012	110 milijonų EUR	2013	100 milijonų EUR
2007	10 milijonų EUR														
2008	35 milijonų EUR														
2009	60 milijonų EUR														
2010	80 milijonų EUR														
2011	105 milijonų EUR														
2012	110 milijonų EUR														
2013	100 milijonų EUR														
Patikos sąskaita	1. EIB atidaro patikos sąskaitą Bendrijos įnašui ir pajamoms, gautoms iš Bendrijos įnašo, laikyti. 2. Palūkanos, gautos patikos sąskaitoje, ir kitos pajamos, gautos iš Bendrijos įnašo — pavyzdžiui, garantijų draudimo įmokos, palūkanos ir rizikos maržos, susijusios su EIB išmokamomis sumomis, — pridedamos prie patikos sąskaitos lėšų, išskyrus atvejus, kai Komisija nusprendžia, vadovaudamasi 15 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, kad jos turi būti sugrąžintos į TEN-T biudžeto eilutę. 3. Kapitalo paskirstymui skirtos sumos grąžinamos į patikos sąskaitą po to, kai visiškai grąžinamos EIB pagal paskolų garantijų priemonę išmokėtos sumos.														
Bendrijos įnašo naudojimas	EIB naudoja Bendrijos įnašą: — kiekvieno reikalavimus atitinkančio projekto atveju vykdyti atidėjumų tikėtiniams nuostoliams sudarymą ir kapitalo paskirstymą, laikantis atitinkamų EIB taisyklių ir EIB pagal savo taikomą struktūrinės finansavimo priemonės politiką atlikto rizikos įvertinimo, — padengti visas su projektu nesusijusias reikalavimus atitinkančias išlaidas, susijusias su paskolų garantijų priemonės sukūrimu ir administravimu. Šios išlaidos apibrėžiamos Komisijos ir EIB susitarime dėl valdymo.														

TEN TRANSPORTO PROJEKTAMS SKIRTA PASKOLŲ GARANTIJŲ PRIEMONĖ

Rizikos pasidalijimas	1. EIB naudoja Bendrijos įnašą kiekvieno reikalavimus atitinkančio projekto atveju atidėjimų tikėtiniems nuostoliams sudarymo ir kapitalo paskirstymo vykdymui. 2. Atidėjimų tikėtiniems nuostoliams sudarymas apima projekto tikėtinus nuostolius. Bendrijos įnašo dalis, skirta atidėjimų statistiškai tikėtiniems nuostoliams sudarymui kiekvieno reikalavimus atitinkančios veiksmo atveju, išmokama EIB iš patikos sąskaitos, tokiu būdu padengiant atitinkamą rizikos procentinę dalį. Ši procentinė dalis yra kintama ir priklauso nuo nustatyto veiksmo rizikos laipsnio ir jo užbaigtumo laipsnio. 3. Kapitalo paskirstymas apima projekto netikėtinius nuostolius. Kiekvienam pagrindiniam veiksmui patikos sąskaitoje paskiriama kapitalo paskirstymą atitinkanti Bendrijos įnašo dalis. EIB šios sumos gali pareikalauti, jeigu pareikalaujama garantijos, EIB skiriamos pagal paskolų garantijų priemonę, tokiu būdu padengiant papildomą jos rizikos procentinę dalį. 4. Taikant pirmiau nurodytą mechanizmą susiformavęs rizikos pasidalijimo modelis atspindimas atitinkamai padalijant tarp patikos sąskaitos ir EIB rizikos maržą, EIB taikomą kitam analogiškam organui pagal pagrindinį paskolų garantijų priemonės veiksmą.
EIB garantija	1. Paskolų garantijų priemonę sudaro EIB garantija likvidumo palaikymo rezervui, suteiktina reikalavimus atitinkančiam projektui pagal paskolų garantijų priemonę atitinkančias sąlygas. 2. Jei likvidumo palaikymo rezervą užtikrinantys subjektai turi teisę pareikalauti EIB garantijos pagal paskolų garantijos priemonės sąlygas, EIB likvidumo palaikymo rezervą užtikrinantiems subjektams išmoka visas priklausančias sumokėti sumas ir tampa projekto kreditoriumi. 3. EIB tapus projekto kreditoriumi, EIB teisės pagal paskolų garantijų priemonę tampa antraeilėmis lyginant su pirmos eilės kredito skolos aptarnavimo paslaugomis ir pirmaeilėmis lyginant su teise gauti dividendus ir su susijusiu finansavimu. 4. Likvidumo palaikymo rezervas neturėtų viršyti 20 % pirmos eilės skolos, mokėtinos finansiškai užbaigus veiksmą, visos sumos.
Garantijų dydžio nustatymas	Garantijų, teikiamų pagal paskolų garantijų priemonę, dydis, pagrįstas rizikos marža ir garantijų priemonės visų administracinių su projektu susijusių išlaidų padengimu, yra nustatomas pagal atitinkamas EIB įprastas taisykles ir kriterijus.
Paraiškų teikimo procedūra	Paraiškos dėl rizikos padengimo pagal paskolų garantijų priemonę adresuojamos EIB laikantis EIB standartinės paraiškų teikimo procedūros.
Patvirtinimo procedūra	EIB atlieka deramą rizikos, finansinį, techninį ir teisinį tyrimą ir priima sprendimą dėl garantijos suteikimo pagal paskolų garantijų priemonę, vadovaudamasis savo įpras-tomis taisyklėmis ir kriterijais, įskaitant, <i>inter alia</i> , atskirų pasiūlymų kokybę, skolininkų kreditingumą, priimtinus terminus ir sąlygas bei rinkos paklausą.

TEN TRANSPORTO PROJEKTAMS SKIRTA PASKOLŲ GARANTIJŲ PRIEMONĖ

Paskolų garantijų priemonės galiojimo laikas	1. Bendrijos įnašas paskolų garantijų priemonei skiriamas ne vėliau kaip iki 2013 m. gruodžio 31 d. Faktinis garantijų patvirtinimas turi būti užbaigtas iki 2014 m. gruodžio 31 d. 2. Jei paskolų garantijų priemonės galiojimas baigiasi dabartinės finansinės programos laikotarpiu, visi patikos sąskaitos likučiai, išskyrus paskirtas lėšas bei lėšas, būtinas kitoms reikalavimus atitinkančioms sąnaudoms ir išlaidoms padengti, grąžinami į TEN-T biudžeto eilutę. Jei paskolų garantijų priemonės galiojimas nepratęsiamas, kad ši priemonė galiotų kitos finansinės programos laikotarpiu, visos likusios lėšos grąžinamos į ES bendrojo biudžeto pajamų dalį. 3. Lėšų, skirtų paskolų garantijų priemonei, gali būti pareikalauta iki paskutinės garantijos galiojimo laikotarpio pabaigos arba iki paskutinės subordinuotos skolos grąžinimo, atsižvelgiant į tai, kuris terminas yra ankstesnis.
Ataskaitos	Komisija ir EIB susitaria dėl paskolų garantijų priemonės įgyvendinimo metinių ataskaitų teikimo būdų.

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

2004 m. liepos 20 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, nustatančio bendrąsias taisykles dėl Bendrijos finansinės paramos teikimo transeuropinių transporto ir energetikos tinklų srityse ir iš dalies keičiančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2236/95.

2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamentas priėmė pirmojo svarstymo nuomonę.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pateikė nuomonę 2005 m. rugsėjo 22 d.

Kadangi pirminiame Komisijos pasiūlyme nustatyti biudžeto ištekliai viršijo sumas, nustatytas 2007-2013 m. transeuropinių transporto ir energetikos tinklų finansinėje programoje, 2006 m. gegužės 24 d. Komisija pateikė iš dalies pakeistą pasiūlymą (COM (2006) 245 galutinis). Iš dalies pakeistame pasiūlyme atsižvelgiama į svarbiausius Europos Parlamento pirmojo svarstymo metu pateiktus pakeitimus.

Pirmininkaujanti valstybė narė neoficialiai derėjosi su Europos Parlamento pranešėju, kad būtų pasiektas susitarimas dėl bendrosios pozicijos, kuriai Parlamentas galėtų pritarti be pakeitimų.

2006 m. gruodžio 6 d. Europos Parlamento biudžeto komiteto pirmininkas J. LEWANDOWSKI parašė laišką (dok. 16218/06) Nuolatinių atstovų komiteto pirmininkui, informuodamas apie tai, kad Komitetas pritarė pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniam pasiūlymui, pateiktam dok. 12777/2/06 REV 2. Jei bendrosios pozicijos tekstas būtų atitinkamai priimtas, J. LEWANDOWSKI pranešė ketinantis rekomenduoti, kad Parlamento plenariniame posėdyje jis būtų patvirtintas be pakeitimų.

2006 m. gruodžio 11 d. Taryba pasiekė politinį susitarimą dėl pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinio pasiūlymo, pateikto dokumente 12777/2/06/REV 2. Komisija parengė deklaraciją, kuri turės būti įtraukta į Tarybos protokolą priimant bendrąją poziciją.

II. TIKSLAS

Šiuo reglamentu finansinės priemonės sustiprinamos ir pritaikomos didinant bendro finansavimo Bendrijos dalį, numatant galimybę taikyti didesnę bendro finansavimo Bendrijos dalies procentinę dydį, ypač finansuojant tarpvalstybinio pobūdžio, su tranzitu ar gamtinių kliūčių įveikimu susijusius projektus. Šis reglamentas turėtų sudaryti sąlygas geriau pasinaudoti esamais tinklais, pašalinti nepakankamo pralaidumo vietas ir sukurti trūkstamas atkarpas, nes taip bus galima didinti veiksmingumą bei konkurencingumą, užtikrinti tinkamą kokybės lygį bei sumažinti perkrovos vietų skaičių ir tokiu būdu sukurti geresnę ilgalaikę perspektyvą.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. Bendros pastabos

Dėl bendrosios pozicijos susitarta neoficialiose trišalėse derybose, po keleto šiuo metu pirmininkaujančios valstybės narės, pranešėjo ir Komisijos atstovų susitikimų.

IV. IŠVADOS

Taryba mano, kad bendroji pozicija iš esmės atitinka iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo pagrindinius tikslus, o neoficialiose derybose su Europos Parlamentu pasiektas tinkamas kompromisas.
